

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPOS – JULY 31, 2010 Vol. CI Nr. 146

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-30-10

PERIODICALS

Į slaptų duomenų perdavimo tyrimą įsitraukė FTB

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) – Į aplinkybių, kuriomis buvo „nutekinta“ daugiau kaip 90,000 karinių slaptų dokumentų apie karą Afganistane, tyrimą įsitraukė JAV federalinis tyrimų biuras (FTB).

FTB direktorius Robert Mueller pranešė Kongrese, kad jo žinyba remia „nuotėkio“ tyrimą, kurį atlieka Pentagonas. Tačiau jokių pirminių rezultatų R. Mueller nepranešė.

Dokumentai, kuriuos sudaro žvalgybos duomenys ir ataskaitos apie kovines operacijas Afganistane, buvo paskelbti interneto svetainėje „Wikileaks“ liepos 25 d.

Gynybos departamentas ir Baltieji rūmai pabrėžia, kad visi paskelbti dokumentai yra iš 2004–2009 metų, tai yra iš to laikotarpio, kai Barack Obama administracija pradėjo įgyvendinti savo naująją strategiją Afganistane.

JAV generalinis prokuroras Eric Holder, atsakydamas į klausimą, kuo gali baigtis karių slaptų duomenų „nuotėkio“ aplinkybių tyrimas, pareiškė, kad kol kas kaltinimai šioje

byloje niekam nepateikti.

Laikraštis „The New York Times“, remdamasis šaltiniu, susipažinusi su tyrimo eiga, praneša, kad JAV teisingumo ministerija nagrinėja galimybę pateikti kaltinimus svetainės „Wikileaks“ redaktoriui Julian Assange. Teisingumo ministerija tiria galimybes kaltinti J. Assange bendrininkavimu ar sąmokslu, dėl kurių buvo pažeistas 1917 m. Šnipinėjimo aktas, draudžiantis skelbti informaciją, susijusią su JAV nacionaliniu saugumu.

Svetainės „Wikileaks“ administracija neatskleidžia šaltinio, kuris perdavė jai daugiau kaip 90,000 slaptų dokumentų. Pasak svetainės redaktoriaus J. Assange, sprendimas paskelbti dokumentus buvo priimtas visuomenės interesais, ir jie negali pakenkti sąjungininkų kariuomenės operacijai Afganistane.

J. Assange mano, jog kadangi dokumentai yra iš karo praėjusio laikotarpio, jie negali atskleisti dabartinės kariuomenės buvimo vietos ar būsimų karinių operacijų planų.

Dokumentai apie kovines operacijas Afganistane buvo paskelbti interneto svetainėje „Wikileaks“. EPA nuotr.

Jis taip pat tvirtino, jog visa medžiaga buvo patikrinta ieškant informatorių pavardžių ir 15,000 dokumentų su pavardėmis nebuvo paviešinti. Tačiau, kaip nurodo britų laikraštis „The Time“, iš tų dokumentų, kurie vis dėlto buvo paskelbti, tampa žinomi, **Nukelta į 6 psl.**

Lietuva ir Lenkija rengiasi kurti bendrą oro erdvės valdymo sistemą

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) – Lenkija ir Lietuva svarsto galimybę sukurti bendrą oro erdvės valdymo sistemą – politinė valia tai padaryti buvo išreikšta Vilniuje. Ateityje prie Lenkijos ir Lietuvos oro erdvės galės jungtis ir Latvija bei Estija.

Vilniuje apsilankęs Lenkijos infrastruktūros viceministras Tadeusz Jarmuziewicz ir Lietuvos susisiekimo viceministras Rimvydas Vaštakas pa-

sirašė atitinkamą susitarimą. Šalys bendradarbiaus atliekant Lenkijos ir Lietuvos vadinamojo funkcinio oro erdvės bloko galimybių studiją, kurioje bus išnagrinėta jo kūrimo galimybės, praktiniai ir techniniai klausimai. Ši studija jau ruošinama ir turėtų būti baigta iki šių metų spalio mėnesio. Atsižvelgiant į šios studijos rezultatus, bus priimami sprendimai dėl konkrečių žingsnių, o bloke, be Lie-

tuvos ir Lenkijos, galės dalyvauti ir kitos Baltijos jūros regiono šalys.

T. Jarmuziewicz teigė, kad rugsėjo pradžioje Varšuvoje bus sukurta darbo grupė, kuri spręs konkrečius klausimus, Lietuva ir Lenkija jau prašo 1 mln. eurų (3,45 mln. litų) ES paramos galimybių studijai. „Šis projektas yra didelis iššūkis inžinieriams. Tikimės spėti tai padaryti iki 2012 m.“, – sakė T. Jarmuziewicz.

Siekdamos geriau administruoti ES oro erdvę ir padidinti skrydžių saugą, ES valstybės narės ketina iki 2012 m. vidurio sukurti bendras zonas, kuriose skrydžiai valdomi iš vieno dispečerių centro. Vadinamajai „bendro Europos dangaus“ programai ES teikiama pirmenybė po to, kai šių metų pavasarį išsiveržė Islandijos ugnikalnis, sutrikdęs oro susisiekimą visoje Europoje.

Išėivijos lietuviai nori galimybės balsuoti internetu

Seimo rūmuose šių savaitę vyko PLB ir PLJS kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimas.

Edvardo Vickun nuotr.

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) – Vilniuje posėdžiavęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimas siūlo Lietuvos valdžiai įdiegti balsavimą internetu. Taip pat pasaulio lietuviai kritiškai vertina sprendimą panaikinti prie Vyriausybės buvusį Tautinių mažumų ir išėivijos departamentą (TMID), ryšius su užsienio lietuviams perduodant tvarkyti Užsienio reikalų ministerijos (URM) padali-

niui. Suvažiavimo dalyviai nuogaštavo, jog esant tokiai sąrangai pasaulio lietuviai negalės kreiptis tiesiogiai į valdžios institucijas, o turės tą daryti per URM kaip nesavarankiškas padalinys.

„Siekiant, kad PLB ir Lietuvos valstybinių institucijų ryšiai būtų paremti pagarba ir partneryste, suvažiavimo dalyviai siūlo sukurti tokią veiklos platformą, kuri užtikrintų veiksmingą Lietuvos ir užsienio lietuvių bendradarbiavimą ir problemų

sprendimą“, – rašoma priimtame dokumente. Taip pat išėiviai „išsako susirūpinimą dėl Seimo priimto sprendimo pavesti tvarkyti visus su PLB ir užsienio lietuviams susijusius ryšius (kultūros, švietimo, paveldo išsaugojimo ir įamžinimo) tik Užsienio reikalų departamentui URM“. URM nuo sausio 1 d. perėmė ryšių su užsienio lietuviams palaikymo darbus, Vyriausybei panaikinus TMID ir Lietuvių grįžimo į tėvynę informacinį centrą.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio (p. 4)
- Įkurtas Komitetas archyvų reikalams (p. 5)
- Renginių kalendorius (p. 7)
- Naujos banko sąskaitos pereinimo taisyklės (p. 8)
- „Atkerėti“ iš požemių (p. 10–11)
- JAV LB LISS žinios (p. 12)
- Monospektaklis „Šviesos žiburys Sibiro taigoje“ (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.64 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kodėl daug vidurines mokyklas ir gimnazijas Lietuvoje baigusiųjų išvažiuoja studijuoti į užsienį? Gal todėl, kad stojimo į valstybės finansuojamas vietas aukštosiose Lietuvos mokyklose tvarka taip sujaukta, kad pats velnias koją gali nusilaužti. Pirmasis priėmimo studijuoti ratas, antrasis, bus trečiasis – papildomas... O dar ta kompiuterinė sistema vis stringa, tad dauguma stojančiųjų laiku negauna žinios apie stojimo rezultatus. „Nusių neturėtų nukabinti ir kol kas niekur neįstoje – jie savo laimę galės bandyti papildomo priėmimo metu“, – teigia Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti prezidentas Pranas Žiliukas. Kažin, gerb. P. Žiliukai. Gal nebesikankins būsimieji studentai, nusių kompiuteriu savo duomenis į norimą Europos aukštąją mokyklą, kur internetinė priėmimo sistema nestringa, ir sulauks žaibiško atsakymo: „Jūs esate priimta(s)...“.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Už „Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

Su Kristumi į ateitį!

XVI ateitininkų kongreso temos pristatymas

Ar mūsų karta gali turėti priežastį vilčiai? Vilčiai, kad Lietuva gali tapti kraštu, kuriame gyvendami galėtume patirti, ką reiškia tikras gyvenimas, kuriame tas gyvenimas būtų žmoniškas ir gražus, kuriame apsikabintų tiesa ir laisvė, kurio kiekvienas įstatymas būtų nukreiptas į bendrąjį gerį, kuriame tvarka reikštų laisvę, kuriame turtingi taptume dovanodami ir pats mūsų gyvenimas virstų dovana?

Jei turėtume priežastį tokiai vilčiai, galėtume tapti tikrais Lietuvos patriotais dar iki tol, kol Lietuva virs išties puikia šalimi. Kad ir koks didelis būtų dabartinis mūsų šalies ekonominis, kultūrinis ar politinis skurdas, turint tokią viltį jis nesukliudytų tapti Lietuvos patriotais. Jei turėtume priežastį tokiai vilčiai, mylėtume Lietuvą ne už tai, kad ji jau yra puiki. Ji taptų puiki dėl mūsų meilės.

Šiandien Lietuvai ypač reikia vilties, kuri uždegtų ir atnaujintų mūsų patriotinį pasiryžimą kurti geresnę Lietuvą. Politinių ir socialinių ideologijų, žadančių geresnę Lietuvą, pasiūla didelė. Tačiau nors ir pasiūlydamos įvairių praktinių sprendimų, jos negali duoti priežasties tvariai vilčiai, nes pačios iš savęs negali suteikti mūsų gyvenimui galutinės prasmės.

Priežastimi mūsų vilčiai gali būti tik atskiras politines ir socialines ideologijas pranokstantis geris. Toks absoliutus geris yra Dievas. Tačiau ne bet koks Dievas. Ne mitologiniai dievai, ne akla ar nežmoniška, žmogui ir pasauliui abejinga jėga. Mūsų vilties priežastis – Dievas, turintis žmogiškąjį veidą, Dievas, kuris dėl meilės kiekvienam žmogui atskirai ir dėl visos žmonijos kaip visumos pats tapo žmogumi ir parodė savo meilę iki galo (plg. Spe salvi, 31). Mūsų vilties pamatas yra tikėjimas, kad esame sukurti pagal šio Dievo paveikslą ir panašumą. Tai, kas gera Dieve, gera ir gražu kiekviename mūsų. Todėl nepaisydami skirtumų mes galime realiai siekti visiems bendrojo gėrio, kuris kiekvienam būtų iš tiesų savas. Todėl iš mūsų panašumo į Dievą kylantis siektinas geris nepanaikina ir nesuvaržo mūsų laisvės – įgyvendina ją. Tikroji mūsų laisvė yra Dievo vaikų laisvė. Dievas yra tiesa, galinti mus iš tiesų padaryti laisvus.

Kristus mums teikia viltį, kad geresnės Lietuvos projektas, nepaisant visų grėsmingai atrodančių kliūčių, yra mūsų kartai įmanoma misija. Būti krikščionimi šiandien reiškia būti viltingu patriotu. Tokio iš Kristaus teikiamos vilties kylančio patriotiškumo neribojama nei laikas, nei erdvė. Kiekvienas mūsų, kad ir kur būdamas, yra dalelė Lietuvos. Jei turime viltį sukurti geresnę Lietuvą, galime būti Lietuvos patriotais, kad ir kur gyventume. Galime būti kartu ir Lietuvos, ir krašto, kuriame gyvename, patriotais, nes meilė neturi ribų, o tikra viltis yra visiems skirta viltis. Lygiai taip nėra kliūčių būti ir Lietuvos, ir viso pasaulio patriotais. Juk jei Lietuva taptų geresne vieta žmogui, geresnis taptų ir pasaulis. Ir būdami atviri visa kam, kas gera ir gražu pasaulyje, galime tą gerį puoselėti ir Lietuvoje.

Ateitininkija prieš šimtą metų gimė iš siekio subrandinti patriotiškai nusiteikusių kilnių šviesuolių kartą, pajėgią kurti Lietuvą ir pasaulį kaip vietą, kurioje gera gyventi ir kurioje kiekvienas žmogus gali nevaržomai skleisti kaip Dievo paveikslas ir panašumas. Džiaugsmingai minėdami per praėjusį šimtmetį savo pirmtakų nuveiktus darbus, šiandien priimdami iššūkį tęsti jų pradėtą misiją, kviesdami prisidėti visus branginančiuosius laisvę, tiesą, gerį ir grožį.

Garbė Kristui!

Vyngantas Malinauskas
Ateitininkų federacijos pirmininkas

Visi keliai veda į jubiliejinį XVI ateitininkų kongresą ir prieškongresinę stovyklą

Ateitininkų federacijos XVI kongresas vyks 2010 m. rugpjūčio 6–8 d. Vilniuje. Prieš kongresą, rugpjūčio 2–6 d., vyks stovykla Berčiunuose, skirta kongreso dalyviams susidraugauti ir kongresui pasiruošti. Registracija jau pasibaigė. Į prieškongresinę stovyklą žada suplūsti per 300 stovyklautojų.

Išėivijos atstovai

Nemažas būrys išėivijos ateitininkų jau yra išskridęs į Lietuvą ir pasiruošęs aktyviai kongrese dalyvauti. Tarp jų keturi Ateitininkų šalpos fondo stipendininkai — Matas Čyvas, Raimis Kazlauskas, Vaiva Laniauskaitė ir Monika Mikulionytė. Prie jų Lietuvoje prisidės nemaža grupė studentų, šią vasarą dalyvaujančių LISS programoje. Yra išvykę Š. Amerikos ateitininkų pirmininkė Rasa Kasniūnienė, Moksleivių ateitininkų sąjungos pirm. Dainė Quinn, ŠAAT nariai Vytautas Maciūnas, Birutė Bublėnė, kun. Kęstutis Trimakas, Danguolė Kuolienė, korespondentai Ramunė Kubiliūtė ir Romualdas Kriaučiūnas su žmona Gražina, Petras V. Kisieličius, didelis būrys Polikaičių šeimos narių ir daug kitų.

Pasilikę namie irgi galės dalyvauti kongrese

Ateitininkijos šimtmečio komitetas praneša smagią žinią negalintiems atvykti į kongresą Vilniuje. Jei renginio dienomis turėsite kompiuterį ir interneto ryšį, galėsite „dalyvauti“ kongrese.

Ruošos komiteto nariai turi viltį, kad pavyks bent tam tikras XVI AF kongreso programos dalis tiesiogiai rodyti internete. Ateinančią savaitę www.ateitis.lt puslapyje rasite nuorodą, kur galima stebėti kongreso atidarymą, uždarymą, kai kurias darbo grupes ir kt. Kviečiame apsilankyti!

Dažnai pasižiūrėkite į Lietuvos ateitininkų tinklalapį www.ateitis.lt, jame rasite naujausias žinias apie kongresą.

Pirmąjį Sendraugių stovyklos Dainavoje vakarą liepos 25 d. visi stovyklautojai sugiedojo ateitininkijai „Ilgiausių metų“ ir pasivažiavo tortu. Stovykla baigsis šiandien, liepos 31 d. Iš kairės: Žara Kisieliūtė, Vincas Rušėnas, Vidas Kulbis ir Vitas Sirgėdas.

Jono Kuprio nuotr.

GANYTOJO ŽODIS

SKURDŽIAI IR TURTUOLIAI

Arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ

Visi Kristaus palyginimai atrodo parašyti mūsų laikams. Vienas toks aktualus palyginimas pasakoja apie turtingą žmogų, kuriam gerai užderėjo javai (plg. Lk 12, 13–23). Tuomet žmogus nutarė nugriauti senus klojimus ir pasistatyti naujus, didesnius. Jis manė, kad naujuose klojimuose sukrautų gėrybių užteks daugelį metų, tad galės ilsėtis, valgyti, gerti ir linksmai pokyliauti. Tačiau Dievas jam tarė: „Kvaily, dar šįnakt bus pareikalauta tavo gyvybės. Kam gi atiteks, ką susikrovėi?“

Neseniai matėme, kaip staiga kilo medžiaginė žmonių gerovė. Kasmet atlyginimai augo po 15–20 procentų. Žmonės tikriausiai manė, kad jie ir toliau augs, kol pasieks vakarietiškus. Daugelis ėmė paskolas, pirkto ar statėsi namus. Tačiau vieną dieną į medžiaginę gerovę susitelkusieji išgirdo Evangelijoje užrašytą žodį: „kvaily“, kodėl taip neprotingai elgiesi? Kodėl, siekdamas gero gyvenimo, mąstai tik apie pinigus ir tik į juos sudedi visas savo viltis?

Jėzus, papasakodamas palyginimą, padarė labai aktualią išvadą: „Taip atsitinka tam, kas krauna turtus, bet nesirūpina tapti turtingas pas Dievą.“ Evangelija mūsų mintis kreipia į pačią esmę – neužtenka medžiagiškai tapti turtingam. Tuo pat metu reikia rūpintis, kad dvasia taip pat būtų turtinga. Atrodo, viskas labai aišku, nėra ko ir pridėti. Deja, ne taip yra tikrovėje.

Žmogaus širdyje glūdi tarsi užprogramuotas troškimas turėti kuo daugiau medžiaginių turtų. Iš patirties kiekvienas žino, kad, stokodami pinigų ir turto, nesijaučiame saugūs. Saugumo poreikis yra toks pat svarbus, kaip duona, vanduo ar oras. Žmogus dirba, stato, kuria, bandydamas užsitikrinti vis saugesnį ir laimingesnį gyvenimą. Tačiau visuomet yra pavojus užmiršti, kad žmogus turi ne tik kūną, bet ir sielą ir kad jos saugumu reikia rūpintis ne mažiau nei kūno saugumu. Nesirūpinimas dvasiniais dalykais visuomet smogia ir medžiaginiams. Specialistai šiandien tvirtina, kad dabartinės krizės priežastys yra moralinės, dvasinės.

Savo laiku apaštalas Paulius rašė: „Jeigu esate su Kristumi prikelti, siekite to, kas aukštybėse (...). Rūpinkitės tuo, kas aukštybėse, o ne tuo, kas žemėje (...). Numarinkite, kas jūsų nariuose žemiška: ištvirkavimą, netyrumą, aistringumą, pikta pageidimą, taip pat ir godumą, kuris yra stambeldystė“ (Kol 3, 1–5). Apaštalas godumą laiko stambeldyste. Kaip žinome, Šventajame Rašte stambeldystė priskiriama prie pačių sunkiausių nuodėmių.

Tačiau Evangelija neina prieš žmogaus prigimtį ir neskatina ieškoti elgetos lazdos; ji tik perspėja, kad žmogus nesudėtų savo vilčių tik į medžiagines gėrybes, nes jos negali patenkinti giliausių jo siekių.

Kristaus žodžiai skirti ne išskirtinėms žmonių grupėms, kaip antai Evangelijai pasišventusiems atsiskyrėliams, vienuoliams ar dvasininkams. Jie skirti visiems žmonėms, net ir netikintiems Dievą. Godumas pinigų ir turtų gali padaryti jiems nepataisomą žalą – visiškai užstoti Dievą. O juk Kristus mirė ant kryžiaus už visus žmones, kad visi būtų laimingi.

Ne tik tikintieji, bet ir Dievo dar nesuradusieji yra raginami įprasinti savo gyvenimą darant gerus darbus. Kiekvienas dvasiškai sveikas žmogus linkęs daryti gera. Netikintis ir tikintis Dievą žmogus lengvai suvokia, kad gyvenimas be meilės yra tuščias ir neprasmingas. Darydamas meilės darbus, žmogus dvasiškai turtėja ir drauge, dažniausiai to nesuvokdamas, artėja prie Dievo, kaip visokio gėrio Šaltinio. Gera darantieji brandos metuose vis dažniau susimąsto apie gyvenimo prasmę, kol vieną dieną visiškai atsigręžia į Dievą.

Ar rūpiniesi tapti turtingas pas Dievą? Šis klausimas svarbus kiekvienam – tiek dvasininkui, tiek pasauliečiui. Į jį reikia atsakyti ne žodžiais, bet kasdieniais gerais darbais. Į šį klausimą geriausiai atsako bandantieji nugalėti savo egoizmą ir vis dažniau pastebintieji šalia savęs žmones, stokojančius gailestingumo ir meilės.

Liepos 6 d. pranciškonai paminėjo vienuolyno prie Kryžių kalno (Šiaulių r.) pašventinimo 10 metų sukaktį.

Statyti vienuolyną padėjo Toskanos provincijos broliai pranciškonai. Vienuolyno koplyčios vitražuose, kuriuos sukūrė Algirdas Dovydenas, pasakojama pranciškonų istorija. Ypač originaliu sprendimu išsiskiria Kryžių kalno vienuolyno koplyčios altorius, už kurio matyti pats Kryžių kalnas – žmonių patirčių vieta, prašymų ir dėkojimų Dievui simboliai.

PLB atstovybė Vilniuje yra būtina

ALEKSAS VITKUS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) buvo įkurta siekiant sujungti visus už Lietuvos ribų atsidūrusius lietuvius, pagal dar VLIK'o 1949 m. Vokietijoje priimtą Lietuvių chartą. Jos pirmakė buvo 1935 m. įvykusio Pasaulio lietuvių kongreso Kaune metu sukurta, neilgai gyvavusi Pasaulio lietuvių sąjunga, kurios veiklą perėmė po karo naujai sukurtoji PLB.

Atsikūrus nepriklausomai Lietuvos Respublikai, 1992 m. pradžioje PLB valdyba nutarė Vilniuje steigti PLB atstovybę, kurios pagrindinis tikslas buvo ir yra ryšių palaikymas su naujai įkurtomis Rytų kraštų lietuvių bendruomenėmis ir Lietuvos įstaigomis, besirūpinančiomis užsienyje gyvenančiais lietuviais ir jų problemomis. Tuometinis PLB valdybos pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas pakvietė buvusį Kanados LB pirmininką dr. Petrą Lukoševičių vykdyti šį nutarimą. Po ilgų pastangų atstovybė buvo atidaryta dar tų pačių metų rudenį LR Seimo III rūmuose. Lukoševičius jai sėkmingai vadovavo maždaug pusę metų. Paskui vadovavimą perėmė Juozas Gaila, vėliau – Gabrielius Landsbergis. Dabar ten darbuojasi Vida Gaškaitė-Bandis.

Atstovybė buvo išlaikoma iš negausių PLB išteklių, kuriuos kartais papildydavo Lietuvių Fondas. Kodėl negausūs ištekliai? Gal svarbiausia priežastis buvo jau kelerius metus besitęsiantys nesutarimai tarp PLB ir JAV LB valdybų dėl jų veiklai reikalingų lėšų. JAV LB Krašto valdybos pirmininkai atsisakydavo paklusti PLB VI seimo (1983) ir net savo pačių XIII JAV LB tarybos nutarimams PLB valdybai skirti nustatytų 30 proc. Vasario 16-osios minėjimuose surinktų aukų. Po ilgų ginčų reikalas priėjo net iki JAV LB Garbės teismo (pirm. dr. A. Razma), kuris pripažino, kad „JAV LB krašto valdyba turi vykdyti šį nutarimą ir su PLB valdyba atsiskaityti“. Deja, ir tas sprendimas JAV LB valdybos buvo praleistas negirdom. Susidarius tokiai nemaloniai ir visiems įkyrėjusiai padėčiai, PLB valdyba IX PLB seime pasiūlė, nors ir labai nenorom, tą 1983 m. seimo nutarimą atšaukti.

1993 m. vasarą kilo dar kitoks sumanymas sustiprinti išeivijos ir LR valdžios bendradarbiavimą – įsteigti grupę, į kurią įeitų LR valdžios ir išeivijos atstovai. Rudenį JAV LB tarybos visuomeninių reikalų komisija pasiūlė Tarybai steigti LR Seimo ir užsienio lietuvių Amerikoje (JAV ir Kanadoje) komisiją. Paruošti tokios komisijos veiklos taisyklės buvo pavesta Krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybai. Klausimas, kodėl toje jau prieš daugiau kaip dešimt metų sudarytoje bendroje LR Seimo ir išeivijos bendruomenei atostovaujančioje komisijoje išeiviams pradžioje atstovavo tik JAV LB tarybos rinkti nariai, buvo spaudoje diskutuojamas jau nuo pat šios komisijos sudarymo pradžios.

Komisijos posėdyje, įvykusiame 2006 m. gruodžio 11–15 dienomis Vilniuje, buvo nutarta ją praplėsti, įtraukiant dar penkis užsienio lietuvius. Tad papildytą komisiją dabar sudarys jau devyni LR Seimo ir dešimt užsienio lietuvių atstovai: penki – JAV LB tarybos ir penki – PLB valdybos išrinkti.

Dar 1993 m. kilo klausimas, kodėl didelė dalis išeivijos, o su ja ir PLB valdyba, nerodė didelio noro dalyvauti sudarant tokią ar panašią komisiją. Lietuvių išeivių visuomenė kaip tik tuo kritiniu komisijos steigimo metu buvo sukrėsta netikėtų įvykių Lietuvoje. 1992 m. spalio 29 d. visai neseniai nepriklausomybę atkūrę Lietuvos piliečiai Seimo rinkimuose didele persvara pergalę suteikė buvusiam LKP sekretoriui Algirdui M. Brazauskui ir jo kolegoms komunistams, pasivadavusiems Lietuvos demokratinio darbo partija (LDDP).

Naujam Seimui susirinkus lapkričio mėnesį, jo pirmininku išrenkamas tas pats Brazauskas, taip pašalinant Vytautą Landsbergį. Santykiai tarp išeivijos ir Lietuvos dar labiau atšalo, kai 1993 m. vasario 14 d. rinkimuose Lietuvos prezidentu išrenkamas Brazauskas, nurungęs išeivijos remtą Stasį Lozoraitį. Po rinkimų Lozoraitis buvo be jokių diplomatinių ceremonijų atšauktas iš ambasadoriaus pareigų Washington DC, į tą vietą paskiriamas buvusį „komunistą“ Alfonsą Eidintą.

Daug išeivijos žmonių neteko žado dėl tokių veiksmų Lietuvoje. Ar Lietuvą vėl valdys komunistai? Kaip reaguoti? Vieni siūlė boikotuoti naujojo prezidento viešnagę Amerikoje, kiti manė, kad reikėtų sustabdyti pagalbą Lietuvai, ne vienas išeivis žiūrėjo į LDDP valdomą Lietuvą kaip į sovietų respubliką. Ar reikia stebėtis, kad nei PLB valdyba, nei kitų kraštų Lietuvių Bendruomenės, nei kitos lietuvių organizacijos dėl tokios LR Seimo ir išeivijos komisijos sudarymo, bent tuo kritiniu metu, jokio ypatingo entuziazmo neparodė?

Praėjus kiek laiko nuo komisijos sudarymo, ir išeivijos nuomonė apie bendravimą su 1992 m. Seimo rinkimų laimėtojais (LDDP) buvo sušvelnėjusi. Kai kas net prisiminė, jog ne vien LDDP partijoje būta buvusių LKP narių. Dar kiti nepabijoję aiškinti, jog jei LKP būtų neatsiskyrusi nuo SSKP, nebūtų nei Sąjūdžio, nei nepriklausomybės. Sakytą, kad ir tarp darbiečių esama narių, kurie niekada nėra buvę komunistų partijos nariais. Nuosaukesni išeivijos vadovai turėjo pripažinti, kad Lietuvoje rinkimai vis dėlto vyko demokratiškai – tad kaip mes galime juos boikotuoti ar bent nekreipti dėmesio?

Yra labai keista, kad LB veikėjai, kadais priešinęsi dėl PLB valdybos rėmimo, tapę tos pačios PLB valdybos vadovais, tik dabar suprato, kokia yra sunki PLB finansinė padėtis. Jie ieško būdų, kaip išsaugoti PLB atstovybę Vilniuje. Užuo užsienio lietuvių reikalus sprendus kažkokiai bendrai komisijai ar LR įstaigai, gal net panašiai į US Bureau of Indian Affairs, gal būtų geriau pasikliauti užsienio lietuvių rinkta PLB valdyba ir jos nuolatine atstovybe Vilniuje, remiama JAV, Kanados ir kitų kraštų bendruomenių?

APMAŠTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Prezidentas mano akimis (3)

UOZAS GAILA
gaila1@verizon.net

Per kelerius gyvenimo Lietuvoje metus besimakaluodamas Seime ir Vyriausybės įstaigose, vaizdą apie Algirdą Brazauską, manau, susidariau gerokai skirtingą nuo kitų. Sovietiniais laikais jis padarė nuostabią karjerą. Galima sakyti, kilo kaip ant mielių. Kilo ne politinėje, ne ideologinėje ar kultūrinėje srityje, bet ūkinėje, kur reikėjo mažiau laviruoti, mažiau taikytis prie „didžiojo brolio“. O jei taikėsi, tai taikėsi kaip ir visi kiti, nes nesitaikantieji jau buvo išžudyti, nukankinti, ištremti. Labai tiksliai apie Brazausko kartą rašo mano bičiulis Andrius Užkalis „Lietuvos ryte“:

A. Brazauską, gimusį nepriklausomoje tarpukario Lietuvoje, augino ir auklėjo jau Sovietų Lietuva, pati sukręsta ir iškankinta karo ir pokario, persisunkusi baimių, netekčių ir tyliai paslapčiom ašarojanti dėl žuvusių ir išvežtų, bet rytą atsikelianti ir dirbanti, nes kas daugiaubelieka. Toji Lietuva tik retkarčiais, prie šv. Kūčių stalo arba imant santuokos sakramentą bažnyčioje, drįsdavo pusbalsiu prisiminti, kas esanti.

Vis dėlto pradėjus braškėti blogio imperijai, lietuviai jau ne pusbalsiu prisiminė, kas esantys, bet, stebindami visą pasaulį, išėjo į gatves su trispalvėmis, reikalaudami laisvės, beginkliai gynė TV bokštą, parlamentą, žuvo, buvo suluošinti okupanto tankų ugnies. Brazauskas mūsų trispalvę pavadino skuduru, nors ne kartą ta trispalvė būdavo slapta iškelta gerokai jaunesnių už jį. Gal jis neaugo šeimoje, kur, nors ir pusbalsiu, būdavo vaikams primenama, kas jie iš tikrųjų yra. Tikriausiai jam nebuvo primenama, kad tai vėliava, dėl kurios tūkstančiai buvo pasiūti į Sibirą, žuvo miškuose, buvo kankinami. Gal tėvai tik džiaugėsi, kad sūnus kyla karjeros laiptais. Tautai kratantis okupanto pančių jis kalbėjo: „Kuriam socializmą TSRS sudėtyje. Jokio kito kelio nėra ir negali būti. Kraštutiniai lozungai – išstoti iš Tarybų

Sąjungos, paskelbti nepriklausomą Lietuvą – mums nepriimtini.“

Galvotum, jog jis retai lankėsi Vakarų kraštuose, jam buvo nesuprantamas gyvenimas be „didžiojo brolio“. Bet jis buvo tik trejais metais jaunesnis už mane, taigi, kaip ir aš, galėjo atsimiti pirmąją sovietų okupaciją, kai iš „didžiojo brolio“ žemės atvykusios raudonarmiečių karininkų žmonos, mūsų pravardžiuojamos „katiušomis“, vadino Lietuvą „mažąja Amerika“.

Priešingybė Brazauskui buvo Vytautas Landsbergis. Nebuvo jis rezistentas sovietiniais laikais, gyveno patogiai, tikrai geriau nei vidutinis lietuvis, ypač tėvui iš Australijos grįžus. Tačiau 1985 m. Michail Gorbačiovas paskelbęs perestroiką, jis nedvejodamas prisidėjo prie Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės, kurioje iš 35 narių net 17 priklausė komunistų partijai, tarp jų ir Kazimira Prunskienė, Vytautas Petkevičius. Jo vizija buvo: laisva, nepriklausoma Lietuva, ir jis jos siekė. O Brazauskas trypčiojo vietoje ir tik matydamas, kad atsilieka, šoko į Nepriklausomybės siekiančiųjų, Landsbergio vėžimą.

Pradžioje jis norėjęs Mišioms Katedroje skirti tik valandą ir ją vis tiek laikyti kaip muziejų. Bet kai išgirdo, kad neatidavus Katedros tikintieji patys atsiims ją, grąžino. Nedalyvavo jis Baltijos kelyje, nors Estijos ir Latvijos komunistų partijos vadai su savo tautiečiais ten stovėjo. Pamatęs visą tautą veržiantis iš sovietijos, suskubo savo partiją atskirti nuo Maskvos, kad neliktų už borto. Landsbergiui ėmus spausti dėl Rusijos kariuomenės išvedimo Brazauskas gąsdino: „Mes viską vertiname tik vienu požiūriu: kad tik lietuviai tarnautų Lietuvoje ir – lauk okupacinę kariuomenę. Atsakykite man į paprastą klausimą, o kas gins Lietuvą?“

Bet koks iš tikro buvo Brazauskas? Ar toks, kaip apie jį rašė jau miręs buvęs sribas Petkevičius knygoje „Durnių laivas“: „Manęs nei kiek

nestebino to žmogaus bailumas. Prie to buvau įpratęs. Jis erelis kitose situacijose. Jis gali eiti prieš žmogų su kyšiu, su lagaminu, pilnu dovanų, bet su šautuvu niekada. O jeigu neiššaus?“ Taip, tas pats Petkevičius, kurį Brazauskas padarė Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininko pavaduotoju, nors vėliau, smarkiai spaudžiamas, pagaliau jį iš tų pareigų atstatydino.

Iš tiesų tuo istoriniu metu Brazauskas ir Landsbergis vienas kitą papildė. Jie buvo skirtingi, nors tos pačios kartos, augę tuo pačiu skausmingu metu, bet kilę iš skirtingo išsilavinimo šeimų, labai skirtingo būdo. Kai Landsbergis santykiuose su Gorbačiovu pertempdavo stygą ir atrodydavo, kad konfliktas neišvengiamas, Brazauskas vienaip ar kitaip išlygindavo arba sušvelnindavo padėtį. O kai atrodydavo, kad pastarasis Maskvai per daug nuolaidžiaujas, Landsbergis pastatydavo jį į vietą. Gorbačiovo net sunku buvo susigaudyti tarp jų. Brazauskas, nuvykęs į Maskvą, galėjo bičiuliškai su juo kalbėti, užtikrinti jį, kad Lietuva liks Sovietų Sąjungos sudėtyje, o grįžęs atskirti Lietuvos komunistų partiją nuo Maskvos. Jis galėjo raminti Maskvą, kad sovietinė armija galės likti Lietuvoje, bet tuo pačiu visai netrukdyti Landsbergiui derėtis dėl jos išvedimo.

Iš tikrųjų Brazauskas nebuvo toks bails, kaip Petkevičius „Durnių laive“ jį apibūdino. Jis, kaip statybininkas, buvo labai atsargus, bijantis rizikos. O tuo laiku bijoti tikrai buvo ko. KGB labai aktyviai dirbo Vilniaus krašte tarp lenkų ir baltarusių, agituodama juos prieš Lietuvą. Lenkija, neva gindama savo „skriaudžiamus“ tautiečius, galėjo panorėti įžengti į Vilniaus kraštą. Juk tuo laiku nei Lenkija, nei Lietuva nebuvo Europos Sąjungos narės ir narystė tešviete ateityje. Taip pat Maskva galėjo įvykdyti Gruzijos scenarijų, paskelbdama Vilniaus kraštą nepriklausoma nuo Lietuvos teritorija, arba pasilaikyti dalį Klaipėdos krašto su uostu. Bet didžiausias pavojus buvo,

kad Maskva gali panaudoti karinę jėgą Baltijos kraštuose ir užgniaužti jau atgautas savarankiškumo teises.

Tauta pasirinko Landsbergio nekompromisinį kelią į laisvę ir laimėjo. Bet kodėl ji, laisvės troškimu nustebinusi pasaulį ir sudrebinusi blogio imperiją, pirmuoju savo prezidentu išsirinko ne laisvės šauklį, ne vakarietį, saugojusį svetur Lietuvos vardą nuo išnykimo iš pasaulio žemėlapių, bet buvusį okupanto patikėtinį? Priežasčių yra daug, bet pagrindinė jų – ekonomika. Lietuvis, mosikuodamas trispalve ir stodamas ginti parlamento, iki galo nesuprato, kas yra laisvė. Daugumai jų laisvė siejosi su vakarietišku materialiniu gyvenimu tikint, kad tas gyvenimas prasidės tuoj pat. Nors ir trumpai trukusi Rusijos blokada daugumai atvėrė akis. Jie pamatė, kad su laisve ne tik neatsirado vakarietiška gerovė, bet sužlugo ir turėtas, įprastas sovietmečio gyvenimas. O to gyvenimo simbolis buvo Brazauskas. Jų negąsdino, kad jis ateis į valdžią su ta pačia partija, su tais pačiais kolchozų pirmininkais, su nieko vartotojui negaminančių įmonių vadovais, kurie vėl tvarkys jų gyvenimą. Ir atėjo, ir tvarkė su tuo pačiu kyšininkavimu ir dar didesne korupcija nei sovietmečiu. Partijai, pasivadinusiai LDDP, visa tai prilipo ir už ją nebuvo balsuota. Bet prez. Brazauskui „ne“ nepasakė, greičiausiai jis būtų buvęs išrinktas ir antrajai kadencijai. Nesukliudė jam vėliau tapti ir Vyriausybės vadovu, nors jam juodų dėmių, net anekdotiškų, netrūko. Jis turėjo atsaukti Maišiagalėje su latviais pasirašytą memorandumą, atiduodantį Latvijai pasienio jūros ruožą su galimais naftos telkiniais. Lietuvoje buvo juokaujama, kad laimė, jog ir latviai buvo girti, nes galėjo atgauti ir Palangą...

Brazauskas ir Landsbergis buvo reikalingi Lietuvai, o anuo laiku buvo tiesiog nepakeičiami. Jie abu mylėjo Lietuvą, nors ir nevienodai. Landsbergio prezidentavimas nebūtų buvęs sėkmingas, ypač Seime daugumą turint Brazausko partijai. Stasiui Lozoraičiui, nors ir vadinamam Vilties prezidentu, būtų buvę dar sunkiau. Užsienio politikoje jis būtų buvęs pats tinkamiausias iš keturių (Brazausko, Landsbergio, Lozoraičio ir Adamkaus), bet negyvenus Lietuvoje sunku jam būtų buvę susigaudyti tarp visų intrigų, padlaižavimo, sukčiavimo. Brazausko prezidentavimas įtikino Lietuvą, kad iš Rusijos malonių nesulauksime, kad gyvenimas, kuriame buvo stengiamasi kuo mažiau dirbti, nebegrįš. Jo valdymas leido nusistovėti sujauktai politinei padėčiai viduje, pasiekė laimėjimų užsienyje. Tuo pačiu parengė lengvesnę dirvą Valdo Adamkaus prezidentavimui.

Atsisveikino Lietuva su Brazausku nepagailėdama gražių žodžių. Deja, atsiliepė karčiais žodžiais apie Lietuvos Katalikų Bažnyčią dėl atsisakymo velionį pašarvoti Arkikatedroje, kažkodėl nesuprasdama, kad tuo norėta išvengti nemalonumo abiem velionio našlėms. Jo karstą ant patrankos priekabos, apdengtą trispalve, lydimą Lietuvos karių, vilko ne žirgai, bet amerikietiška karinė „Humvee“ mašina.

Pabaiga.

LR ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas susitiko su išrinkta nauja XI Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Vilnius, 2003 m. liepos 15 d. Pirmoje eilėje (iš kairės): Giedrė Paulionienė (Kanada), Gabrielius Žemkalis (PLB valdybos pirmininkas, Australija–Lietuva), ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, Birutė Nenartavičiūtė (Rusijos Federacija, Maskva); antroje eilėje: Romas Vaštoka (Kanada), Vytautas Kamantas (baigęs kadenciją PLB valdybos pirmininkas, JAV), Liūda Rugienienė (JAV), Antanas Petrauskas (Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius), Daiva Bagdonienė (Norvegija) ir Bronius Makauskas (Lenkija). **Vlodo Gulevičiaus** nuotr.

Nuo šiol išeivijos kilnojamuoju archyvu rūpinsis naujai įkurtas Komitetas archyvų reikalams

DALIA CIDZIKAITĖ

„Dar niekad nebuvo taip svarbu sutelkti visas jėgas ir išteklius, siekiant išsaugoti mūsų lietuviškos išeivijos JAV kultūrinės, visuomeninės ir politinės veiklos archyvus“, – 2008 metais Pasaulio lietuvių centre, Lemont, vykusiame XIV Mokslo ir kūrybos simpoziume teigė tuometinė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė. Susirūpinimas dėl nykstančių ar naikinamų išeivijos archyvų nuskambėjo ir šiais metais sausio 21 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC surengtame teletilte tarp JAV ir Lietuvos, skirtame lietuvių kilnojamojo kultūrinio paveldo JAV klausimams. Ir nors JAV lietuvių archyvų išsaugojimas jau kurį laiką buvo įvardijamas kaip rimta ir neatidėliotina spręsti problema, iki šiol nebuvo vieno telkstinio centro, kuris rūpintųsi ne tik JAV lietuvių kultūrinio archyvo išsaugojimu, bet ir jo sutvarkymu, išlaikymu. Nuo šiol tuo rūpinsis po JAV LB Krašto valdybos skėčiu neseniai įkurtas JAV LB Krašto valdybos Komitetas archyvų reikalams (trumpai – Archyvų komitetas), kuriam pirmininkauja D. Lukienė.

Šiuo metu lietuvių kilnojamojo archyvo (bibliotekų, archyvų, muziejų) JAV išsaugojimas susiduria su keliomis problemomis ir iššūkiais. Vis daugiau iškilų išeivijos veikėjų pasitraukia Anapilin, ne viena lietuviška organizacija, anksčiau buvusi gyvybinga, nusprendžia nutraukti savo veiklą ir užsidaryti. Daug tokiems žmonėms ir organizacijoms priklausanti archyvų yra išsiunčiama į įvairius Lietuvos miestus, miestelius, muziejus ar privačius rinkinius. Sunku sužiūrėti ne tik kokie, bet ir kur tie archyvai nusėda. Pasitaiko atvejų, kai archyvai iš viso prarandami – nėra pakankamai sutelktų pastangų ir žmonių, kurie rūpintųsi tokių archyvų išgelbėjimu, jų surinkimu ir saugojimu. Tą reikėtų padaryti kuo skubiau, kol dar yra žmonių, kurie išeivijos istoriją ir archyvinę medžiagą žino, pažįsta, supranta ir gali tiksliai turimus doku-

mentus įvertinti ir aprašyti.

Nors JAV yra du sėkmingai veikiantys didžiuliai ir turtingi archyvai: Pasaulio lietuvių archyvas Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC), Jaunimo centre, Čikagoje, ir Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA) Putnam, CT, šiuo metu ypač svarbu pasirūpinti tolesniu šių dviejų archyvų išsaugojimu, praplėtimu, tvarkymu ir prieinamumu, užtikrinant nuolatinę finansinę paramą. Tai, anot D. Lukienės, yra bene sunkiausias darbas.

Anksčiau, pradėjus archyvus kurti, juose dirbo tuo besidomintys asmenys – savanoriai. Šiais laikais sunku tokiems darbams savanorių rasti. Nors vis dar yra atsidavusių žmonių, kurie nemokamai dirba su archyvais, jų skaičius mažėja, jų pajėgų jau nepakanka. Todėl pats laikas pradėti galvoti apie samdomus profesionalus. Taip pat reikia ir trūksta archyvavimo specialistų, ypač informacijos technologijos ir bibliotekinių sistemų žinovų.

Ne paskutinėje vietoje yra ir archyvams laikyti tinkamų nuolatinių savų patalpų klausimas. Pavyzdžiui, LTSC šiuo metu nuomoja patalpas iš Jaunimo centro ir tėvų jėgų. Visos lėšos, kurias Centras gauna iš Lietuvių Fondo, paskiriamos nuomai. Pajamos, kurias LTSC gauna iš aukų, padengia tik samdomų darbuotojų algas.

Naujo komiteto tikslai ir gairės

JAV LB rėmuose įkurtas Archyvų komitetas bandys sudaryti ilgalaikius archyvinės medžiagos surinkimo ir išsaugojimo planus, ieškos finansavimo tiek šiuo metu jau egzistuojantiems archyvams ir centrams, tiek pavieniams projektams, susijusiems su JAV lietuvių kilnojamojo archyvo išsaugojimu.

Ką svarbu atlikti?

- Surinkti į archyvus saugoti dar nepadėtą archyvinę medžiagą.
- Viešai paskelbti ir nurodyti, kur

Jono Kuprio nuotr.

Didžiausi lietuvių archyvai JAV:

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Jaunimo centre, prie Jėzuitų universiteto, Čikagoje. Jame yra 8 skirtingi archyvai, įskaitant ir didžiulį Pasaulio lietuvių archyvą. Centre surinkta daugiau nei 112 tūkstančių knygų, spaudos ir archyvinių dokumentų bei muziejinės medžiagos (www.lithuanianresearch.org).

Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL yra laikomi keli gerai sutvarkyti archyvai. Ypač gerai sutvarkytas Skautų sąjungos archyvas, yra išleistas ir katalogas.

Amerikos lietuvių kultūros archyve (Putnam, CT) sukaupta labai daug išeivių kultūrinio turto bei archyvų. Prieš porą metų LR kultūros ministerijos lėšomis atsiųsta bibliotekininkė sukatalogavo labai didelį Kunigų vienybės archyvą, kurio vien aprašymas sudaro apie 600 puslapių.

Istorinės medžiagos yra ir **Baltimore Lietuvių namų muziejuje, bibliotekoje ir archyve**, taip pat įvairiuose kitų miestų kultūros centruose, parapijose, organizacijose ir privačiuose archyvuose.

Mažiausiai 60 JAV universitetų, institutų, valdžios agentūrų ir muziejų saugoma archyvinė medžiaga lietuviškomis temomis (daugiau žr. www.JAVLB.org, spauskite „Lithuanian archives“).

asmenys ar organizacijos, turintys archyvinės medžiagos, gali ją pristatyti.

- Siekiant apsaugoti archyvinę medžiagą, reikia ją: 1) tinkamai atrinkti; 2) sukataloguoti ir aprašyti; 3) įtraukti į skaitmeninę sistemą ir 4) saugoti tinkamomis sąlygomis.

- Apie turimus archyvus paskelbti daugiau žinių, ypač internete, kad mokslininkai, ieškantys medžiagos, žinotų, kur ją rasti.

- Svarbu vieno asmens ar organizacijos archyvų neišdalinti į kelias vietas, nes archyvinio rinkinio suskaldymas ir išskirstymas į kelis mažesnius vienetus sumažina archyvinės medžiagos vertę, apsunkina jos naudojimą moksliniams tyrinėjimams ir darbams.

- Surasti nuolatinį finansavimą archyvams išlaikyti, įtraukiant JAV LB, JAV esančius fondus, Lietuvos Respublikos valdžią, ieškant finansinės paramos JAV ir tarptautinėse organizacijose, tarp mecenatų.

- Surasti profesionalią darbo jėgą archyvams tvarkyti, saugoti ir prižiūrėti.

- Užtikrinti patalpų, kuriose saugomi archyvai, išaikymą.

Pirmasis Archyvų komiteto susirinkimas įvyko š. m. gegužės 1 d.,

šeštadienį, „Draugo“ patalpose. Susirinkimo metu aptarti komiteto tikslai ir gairės; įvardytos archyvų problemos ir svarstyti klausimai; nustatyti svarbiausi artimiausiu metu reikalingi atlikti darbai. Archyvų komitetą sudaro: pirm. Dalė Lukienė, MLS (Washington, DC); Daiva Barzdukienė, MLS (Washington, DC); Danguolė Kviklytė, MLS (Čikaga); Dalia Cidzikaitė, PhD (Čikaga); Augustinas Idzelis, PhD (Čikaga); Saulius Kuprys, PhD (Čikaga); Vytautas Bieliauskas, PhD (Cincinnati, OH) ir Ramūnas Kondratas, PhD (Washington, DC, Vilnius).

„Su laiku dingsta atmintis, kuri, laikui bėgant, pasidaro nebeatikima kaip istorinis šaltinis, – sako naujai sukurto Archyvų komiteto pirmininkė D. Lukienė. – Tikri ir patikimi išlieka tik dokumentai, tai yra spausdinti leidiniai, knygos, žurnalai, rankraščiai, laiški, dienoraščiai, nuotraukos, garso įrašai ir kt. Mums, ypač šiandien, praėjus jau daugiau nei šešiasdešimt metų po pokarinės išeivijos atvykimo į JAV, yra svarbu išsaugoti mūsų surinktą archyvinę dokumentaciją (...). Ar po dešimties metų dar bus pasiryžėlių, kurie norės ar jaus pareigą išeivijos archyvus sutvarkyti, jais rūpintis ir juos išsaugoti išeivijos istorijai?“

Rašant straipsnį remtasi Dalės Lukienės surinkta medžiaga ir pranešimais.

Pigiausi skrydžiai **LOT** ir kitomis linijomis iš Čikagos

ir kitų Amerikos miestų į
LIETUVĄ

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-25 235th. Street

Douglaston, NY 11364

Prasau pasiteiraukite apie mus 2010 m. brošura kelioms į Lietuvą ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidas

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčylienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Baigėsi pasaulio lietuvių menininkų kūrybos dirbtuvės

L. Bartkutės nuotr.

Vilnius, liepos 30 d. (Lietuvians.com) – Pasaulio lietuvių menininkų kūrybos dirbtuvės „Migruojantys paukščiai“ lietuvių menininkus, gyvenančius užsienyje, į gimtąjį kraštą sukviėta jau ketvirtą kartą. Pasirinkdami vis kitą geografinę vietą, šį kartą susibūrė Kaune, kur dirbo Žeimiių dvaro sodyboje, o paskutinę projekto dieną sukviėta į Istorijos ryšių muziejų pabendrauti su spaudos atstovais bei visuomeninėmis organizacijomis.

Kam šiuolaikinėje visuomenėje atstovauja kūrėjai? Ko iš jų tikimasi ir koks vaidmuo apibrėžtas menininkams „tautoje“? Kaip pasikeitė menininko vaidmens samprata pilietinėje visuomenėje? Taip pat kaip šios idėjos aktualizuojamos kalbant apie „išėivijos“ menininkus ir ar „išėivija“ vis dar tebetinkamas terminas? Šiomis temomis šiais metais kalbėjo į kūrybines dirbtuves atvykę lietuviai menininkai iš Egipto, Didžiosios Britanijos, Lenkijos, Olandijos, JAV, Norvegijos ir gyvenantys Lietuvoje.

Kūrybinių dirbtuvių „Migruojantys paukščiai“ tikslas – kartą metuose suburti emigravusius menininkus lietuvių ir gyvenančius Lietuvoje kūrybiniam dialogui, nagrinėjančiam įvairius socialinius ir kultūrinius Lietuvos reiškinius.

Šiais metais projekte dalyvaujan-

čius tapytojus, muzikus, scenografus, grafinio dizaino, kostiumo dizaino specialistus projekto idėjos autorė Jolanta Rimkutė subūrė Kaune, sąmoningai šį miestą vadinanti labiausiai „nukentėjusiu“ ir praradusiu daugiausia menininkų, kurie išvyko dirbti į užsienį.

Projekto dalyviai buvo susitikę su filosofu, Lietuvos visuomenės ir kultūros gyvenimo kritiku Andriumi Bielskiu ir kalbėjo tema „Kūrybinumas, politinis aktyvizmas, filosofija kaip revoliucija“, diskutavo su teisininkėmis Rėda Pilipaite ir Jurgita Gradauskaite tema „Autorių teisės, dalijimasis kūryba ir kūrybinės bendruomenės“ (Creative Commons). Projekto pabaigoje dalyvius aplankė ir su jais diskutavo kultūros viceministras Deividas Staponkus.

Menininkai savo diskusijų išvadas pristatė žiniasklaidai ir visuomenei spaudos konferencijoje Istorijos ryšių muziejuje. Po konferencijos menininkai turėjo galimybę susipažinti su visuomeninėmis organizacijomis, veikiančiomis ne tik Kaune, bet ir Vilniuje. Prisistatė BĮ „Tarptautinio kultūros programų centro“, VšĮ „Kultūros meniu“, VšĮ „Visos mūzos“ (Tarptautinio Kauno kino festivalis), Pasaulio lietuvių akademijos, VšĮ „Išėivijos idėjų centro“ atstovai.

Apsinuodijimo JAV ambasados darbuotojai

Paryžius, liepos 30 d. (ELTA) – Liepos 30 d. trims JAV ambasados Prancūzijoje darbuotojams prireikė skubios medicinos pagalbos. Jie apsinuodijo, atplėšę vieną iš laišku, kuriuos gavo Jungtinių Valstijų atstovybė. Tai žurnalistams pranešė Prancūzijos policijos pareigūnai.

JAV ambasada Paryžiuje yra šalia Santarvės aikštės. Prieš kelerius metus šį Prancūzijos sostinės rajoną ėmė ypač griežtai kontroliuoti saugumo tarnybos, kad apsaugotų ambasadą ir jos darbuotojus nuo galimų teroro išpuolių.

Į slaptų duomenų perdavimo tyrimą įsitraukė FTB

Atkelta iš 1 psl. pavyzdžiui, JAV žvalgybos informatorių Afganistanė pavardės, ir tai kelia šių žmonių gyvybei tiesioginę grėsmę.

92,000 slaptų dokumentų, kuriuos paskelbė svetainė „WikiLeaks“, nebuvo staigmenų ir jų paviešinimas neprivertė suabejoti JAV strategija Afganistano kare, pareiškė JAV aukščiausio rango karinis pareigūnas, Štabų vadų komiteto pirmininkas admirolas Mike Mullen. Tačiau jis pareiškė esąs itūžęs dėl to, jog kažkam užteko proto manyti, kad bus naudodas paskelbus net vieną svarbią atas-

kaitą, nekalbant jau apie tūkstančius tokių ataskaitų apie karą, kuris vis dar tebevyksta.

„J. Assange gali sakyti, ką nori, apie didesnę gėrį, kurį, jo nuomone, daro jis ir jo šaltinis, tačiau tiesa yra ta, kad jų rankos jau gali būti sutepotos kokio nors jauno kario ar afganų šeimos krauju“, – sakė M. Mullen.

Anksčiau šį mėnesį JAV karys, pirmos klasės eilinis Bradley E. Manning buvo apkaltintas neteisėtai paviešinęs vaizdo įrašą, kuriame nufilmuota JAV sraigtasparnio „Apache“ puolimas Bagdade 2007 m., bei Valsybės departamento dokumentus.

Prasidėjo „Ad Fontes“ studijų savaitė

Kražiai, liepos 30 d. (ELTA) – Kražiuose prasidėjo IX tarptautinė Europos kultūros, grigališkojo choralo ir Bažnyčios tradicijos studijų savaitė „Ad Fontes“, kuri truks iki rugpjūčio 8 dienos.

Šiais metais į Žemaitijos miestelį patirti gražiausios, tūkstantmečius gyvuojančios lotyniškos Katalikų bažnyčios liturgijos, studijuoti teologijos bei filosofijos susirinko dalyviai iš Lietuvos, Latvijos, Rusijos ir Baltarusijos.

„Linkiu jums ir visiems dalyvaujantiems studijų savaitėje vaisingo teologinio formavimo ir labai gražios Romos liturgijos patirties“, – studijų savaitės rengėjus ir dalyvius sveikino Apaštalinis nuncijus Lietuvoje Luigi Bonazzi.

Į devintąją Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto ruošiamą studijų savaitę šiais metais pakviestas griga-

liškojo choralo profesorius iš Olandijos Eugeen Liven d'Abelardo. Jis vadovaus grigališkojo choralo meistriškumo kursams vyrams. Moterų meistriškumo kursų grupei vadovaus Graco (Austrija) muzikos universiteto grigališkojo choralo dirigentė lietuvaitė Adrija Vilma Čepaitė.

Meistriškumo kurso dalyviai surooš du koncertus – Jonišio Švč. Mergelės Marijos bažnyčioje ir Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedroje.

„Ad Fontes“ žada aplankyti ir šventąsias Mišias aukoti Šiaulių ordinaras Eugenijus Bartulis.

Studijų savaitėje pirmą kartą grigališkojo choralo giedojimo bus mokomi ir vaikai. „Ad Fontes“ studijų savaitės dalyviams bus iteikti Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto pažymėjimai.

Padėka Kauną pamilusiam italų kunigui

Kaunas, liepos 30 d. (ELTA) – Namo į Italiją išvyksta ne vienus metus Kaune gyvenęs ir daug gerų darbų nuveikęs italų kunigas Renato Abeni.

Kelionės išvakarėse jis buvo pakviestas į Kauno savivaldybę, kur susilaukė miesto mero Andriaus Kupčinsko padėkos už septynerių metų veiklą miesto labai, daugelį Kaune įgyvendintų socialinių programų.

Kunigas R. Abeni prieš septynerius metus atvyko iš Italijos Brescia miesto. Prieš tai jam Italijoje teko pabendrauti su vaikais iš Kauno. Jis taip susižavėjo mažaisiais kauniečiais, kad pasiprašė savo vyskupo leisti jam vykti į Lietuvą. Taip kunigas atsidūrė Kaune. Čia jis dirbo su vaikais, jaunimu, seneliais, šeimomis, turinčiomis problemų. Jo dėka daugelis vaikų namų auklėtinių vasaros atostogų metu išvykdavo paviešėti į italų šeimas.

„Džiaugiamės, kad kunigas Abe-

ni buvo tarp mūsų. Jis vaikus ne tik ruošdavo Pirmajai Komunijai, bet ir skaitydavo jiems pasakas, organizuodavo įvairiausių veiklą. Vaikai pramoko italų kalbos, o tai – didžiulis turtas“, – šiltai apie kunigą kalbėjo Kauno savivaldybės vaikų globos namų direktorė Elena Trijonienė.

„Jūsų dvasinė veikla Kauno seminarijoje ir jūsų moraliniai bei socialiniai įsipareigojimai mūsų bendruomenei mums visiems tapo aukšto lygio sektinu pavyzdžiu“, – reikšdamas dėkingumą italų kunigui sakė Kauno mero pavaduotojas Algimantas Kurlavičius.

„Malonu buvo dirbti Lietuvoje, pažinti daug įvairių žmonių, pasidalinti patirtimi. Tikiuosi, kad netrukus ir čia veiks tokie vaikai, jaunimo dienos centrai kaip Italijoje, kur renkasi tikintieji ir pasauliečiai, jaunimas, šeimos, kur visi kartu sportuoja, žaidžia, meldžiasi“, – sakė iš Kauno išvykstantis kunigas R. Abeni.

Anglijos teismas nuteisė pastorių

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) – Anglijos teismas nuteisė pastorių, kuris neteisėtai tuokė lietuvaiteis ir kitas Rytų Europos imigrantes su afriekiečiais, siekusiems gauti gyvenamąją vietą Jungtinėje Karalystėje, pranešė vietos žiniasklaida.

Anot „The Guardian“, 61 metų pastorius Alex Brown per ketverius metus sudarė 383 santuokas viename iš miestelių pietryčių Anglijoje Sussex grafystėje.

Bent 360 iškilmių buvo apsimestinės, kai teisę gyventi ir dirbti Jungtinėje Karalystėje turinčios moterys gaudavo po 3,000 svarų sterlingų (12,400 litų) už santuoką su afriekiečiu, daugiausia – iš Nigerijos. Baismė bus paskirta vėliau. Kartu nuteistas ir moteris verbavęs ukrainietis Vladimir Bučak.

„Būdavo, kad A. Brown kiekvieną sekmadienį sutuokdavo aštuonias tarias poras“, – rašo „The Guardian“.

Laikraščio teigimu, iškilnėse būdavo porų, kurioms netiko žiedai, ku-

rios nekalbėjo ta pačia kalba. „Poros“ dažniausiai susitikdavo tik prieš santuokos iškilmes ir netrukus gaudavo vokus su grynaisiais.

Dienraščio teigimu, santuokose dalyvaudavo daugiausia skurdžiai gyvenantys žmonės, pirmiausia – iš Kosovo, taip pat ekonominiai migrantai iš Latvijos, Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos šalių.

Dienraštis aprašo vieną istoriją, kai išsiskyrusi Lietuvos pilietė Elvyra Žiogevičienė buvo itikinta susituokti, kai jau pritrūko pinigų ir ji tikėjosi, kad padės kažkam pagerinti gyvenimo sąlygas. Vestuvių dieną prieš įžengiant į bažnyčią jos būsimas vyras Peter Ojo įdavė 2,000 svarų sterlingų. Po vestuvių moteris iškart išvyko namo, o už šiuos pinigus nusi-pirko automobilį, teigia „The Guardian“.

Anot „Herald Sun“, tariamas santuokas taip pat sudarydavo imigrantės iš tokių šalių kaip Estija ir Armėnija.

Aplankykite www.draugas.org

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 2–8 d.: Berčiunuose (prie Panevėžio) vyks Ateitininkų 100-mečio prieškongresinė stovykla, Vilniuje – XVI Ateitininkų kongresas. Daugiau informacijos: www.ateitis.lt arba el. paštu simtmetis@ateitis.lt

Rugpjūčio 4 d., trečiadienį: Lemonte, PLC skaitykloje, bus rodomas dokumentinis filmas „Šešuo-liai“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Pradžią 1 val. p. p.

Rugpjūčio 7 d., šeštadienį: Šv. Kazimiero kongregacijos seselių Motiniškajame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago) bus aukojamos šv. Mišios, kuriose bus meldžiasi, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Pradžią 9:30 val. r. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324 arba tinklalapyje www.ssc2601.com

Rugpjūčio 8 d., sekmadienį: Lemonte, PLC sodelyje, vyks Vasaros šventė, skirta Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms. Pradžią 12 val. p. p. Ruošia JAV LB Vidurio Vakarų apygarda kartu su LR generaliniu konsulatu Čikagoje, Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga ir JAV lietuvių jaunimo sąjunga.

Rugpjūčio 14 d., šeštadienį: Litanikos parke, šalia Dariaus ir Girėno paminklo, vyks Beverly Shores lietuvių klubo gegužinė. Pradžią 12 val. p. p.

– „Willowbrook Grand Ballroom“ salėje (8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL) vyks Andriaus Mamontovo ir lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas. Pradžią 8 val. v. Bilietus galima įsigyti „Lietuvėleje“ (tel. 773-788-1362), „Two Rivers“ (tel. 630-257-8178) ir „Willowbrook Grand Ballroom“ (tel. 708-839-1000). Daugiau informacijos tel. 630-464-5000.

Rugpjūčio 14 d. nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p. ir **rugpjūčio 15 d.** nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. prekybos centre (Frackville, PA) vyks kasmetinės 96-osios Lietuvių dienos. Daugiau informacijos tel. 570-874-4092 (Larry Domalakes) ir tel. 570-339-5565 (Marion Wydra).

Rugpjūčio 14–21 d., gervuogių sezono metu, Pucker Street, Potters Hollow, NY vyks Shadow Ranch Romuvių šeimų stovykla vaikams. Daugiau informacijos el. paštu vilmare@gmail.com.

Rugpjūčio 15 d., sekmadienį: Ateitininkų namuose, Lemont, Generalo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopa ruošia gegužinę. Pradžią 1 val. p. p.

Rugpjūčio 16–20 d.: rengiama Seattle Lietuvių Bendruomenės šeimos stovykla „Lankas“. Išsamesnę informaciją suteiks stovyklos vadovė Jūratė Audėjaitienė el. paštu: hjurate@hotmail.com.

Rugpjūčio 20 d., penktadienį: Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) bus rodomas filmas „Šimtas paskutinių valandų“. Tai vienas istorinės dokumentikos seriale „XX amžiaus slaptieji archyvai“ filmų. Pradžią 7 val. v.

Rugpjūčio 22 d., sekmadienį: PLC kiemelyje vyks Žolinės šventė. Pradžią 12 val. p. p.

Rugpjūčio 22–29 d. Neringos stovyklavietėje, Vermont, vyks stovykla „Meno8Dienos“. Registracijos formą ir informaciją rasite tinklalapyje www.neringa.org/meno.html.

Rugpjūčio 29 d., sekmadienį:

PLC sodelyje vyks PLC tradicinė gegužinė. Pradžią 12:30 val. p. p.

– Hedden Park, Randolph, NJ, Šiaurės New Jersey Amerikos lietuvių klubas ruošia kasmetinę gegužinę „Potluck Picnic“. Ji vyks nuo 1:30 val. p. p. iki 5 val. p. p. Daugiau informacijos tel. 973-328-2850 (Susan Sa-vaiko) arba tel. 973-377-8148 (Aldona Skrypa).

– Navy Pier pramogų centro (600 E. Grand Ave., Chicago) didžiojoje pokylių („Grand Ballroom“) salėje vyks lietuvių tautinių šokių kolektyvo „Lau-mė“ pasirodymas. Lietuvos Respublikos generaliniam konsulatui Čikagoje

Praejusių metų gegužinė Lemonte.

bendradarbiaujant su Čikagos Navy Pier pramogų centru lietuviški šokiai bus pristatomi festivalio „Tall Ships Chicago 2010“ kultūrinės programos metu. Pradžią 5 val. v.

RUGSĖJIS

Rugsėjo 5 d., sekmadienį: Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje, PLC, vyks pianisto Edvino Minkštimo solinis koncertas. Kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“. Pradžią 12:30 val. p. p.

Rugsėjo 10 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636), vyks Mažosios Lietuvos istorinio muziejaus Klaipėdoje paruoštos fotografijų parodos „Pirmieji Lietuviai Teksase“ atidarymas. Parodą atidarys dr. Milda Richardson iš Boston Northeastern University. Pradžią 7:30 val. v.

Rugsėjo 10–12 d.: Lietuvių dailės muziejuje, PLC, vyks 57-asis „Santaros-Šviesos“ suvažiavimas.

Rugsėjo 12 d., sekmadienį: PLC didžiojoje salėje Lietuvos Dukterų organizacija ruošia rudens pietus. Pradžią 12:30 p. p., po šv. Mišių

Rugsėjo 19 d., sekmadienį: Lemonte, PLC kiemelyje, vyks Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bendruomenės diena ir tarnystės mugė. Pradžią 10:30 val. r.

Rugsėjo 24–26 d. Orlando, FL „Renaissance Orlando Hotel–Airport“ (5445 Forbes Place, Orlando, FL 32812), vyks JAV Lietuvių Bendruomenės XIX Tarybos antra sesija. Registruotis iki **rugpjūčio 25 d.** tel. 1-800-545-1985.

Rugsėjo 26 d., sekmadienį: „Aušros vartų/Kernavės“ tunto Juzės Daužvardienės vyr. skaučių būrelis kviečia į savo 35 metų sukakties ir 20 metų nuo a. a. Juzės Daužvardienės mirties paminėjimą. Prisiminimas ir jubiliejaus šventė prasidės 11 val. r. šv. Mi-

šiomis Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte. 1 val. p. p. vyks vaišės Ateitininkų namuose, Lemonte. Daugiau informacijos: gotceitas@sbcglobal.net (Dalė Gotceitienė).

SPALIS

Spalio 3 d., sekmadienį: PLC Didžiojoje salėje vyks organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metiniai lėšų telkimo „Derliaus pietūs“. Pradžią 12:30 val. p. p.

Spalio 8 d., penktadienį: Carriage Green Country Club, Darien, IL, vyks Akademinių skautų sąjūdžio šventė. Pradžią 7 val. v.

Spalio 10 d., sekmadienį: Lietuvių liuteronų Ziono parapija (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453) švęs savo šimtmetį. Šventėje dalyvaus Daniel Gilbert, šiaurinės Illinois

Ridgeland Ave., Worth, IL) vyks Čikagos lietuvių moterų klubo iškilmingi pietūs. Programą „Musical Cornucopia“ pristatys Pacek šeima. Pradžią 12:30 val. p. p. Vietas užsisakyti tel. 708-388-4885.

Spalio 30 d., šeštadienį: Willowbrook pokylių salėje vyks „Draugo“ pokylis. Pradžią 4 val. v. (kokteiliai), vakarienė – 5 val. v.

LAPKRITIS

Lapkričio 3–4 d. Čikagos kultūros centre (78 E. Washington St., Chicago, IL 60602) vyks džiaz festivalis „European jazz meets Chicago“, kuriame bus pristatomas ir Lietuvos džiazas. Koncertai vyks nuo 6 val. v. iki 11 val. v. Įėjimas nemokamas.

Lapkričio 6 d., šeštadienį: PLC vyks tradicinis Lietuvių Fondo rudens pokylis. Daugiau informacijos tel. 630-257-1616 arba tinklalapyje www.lithuanianfoundation.org.

Lapkričio 13 d., šeštadienį: New York mieste vyks JAV LB Kultūros tarybos skelbiamo tarptautinio filmų konkurso, skirto Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms, nugalėtojų apdovanojimo ir geriausių konkurso filmų pristatymo iškilmės. Daugiau informacijos tel. 215-248-3049 arba tinklalapyje www.zalgiro-musis.com.

Lapkričio 25–28 d. Čikagoje bus švenčiamas Ateitininkijos 100-metis. Programoje – iškilmingos šv. Mišios Čikagos Švento Vardo katedroje; kultūrinė ir akademinė programa „Chicago Marriott Downtown Magnificent Mile“ viešbutyje. Daugiau informacijos: www.ateitis.org

GRUODIS

Gruodžio 4 d., šeštadienį: PLC vyks „Metų žmogaus“ pokylis. Pradžią 6 v. v.

Gruodžio 27–2011 sausio 1 d.: Melbourne mieste, Australijoje, vyks „XXVI Australijos lietuvių dienos 2010“. Daugiau informacijos www.ald2010.org.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 606029 arba el. paštu dalia.cidzikaite@gmail.com.

Redakcija

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

 Ocean Freight	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
 Auto Export	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
 Small Packages	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
 Trucking	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
 Air Freight	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>

8801 78th Ave *Bridgeview*, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708 349-0747
www.seimosgydytojas.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**NAUJOS BANKO SĄSKAITOS
PEREIKVOJIMO (OVERDRAFT)
TAISYKLĖS**

Atkreipiame dėmesį, jog nuo šių metų liepos 1-osios įsigaliojo naujos banko sąskaitos pereinimo (overdraft) taisyklės, kurios bus taikomos visoms debeto bei ATM kortelėms. Pirmą kartą vartotojams bus suteikta galimybė patiems prižiūrėti, kaip spręsti problemas, išskylančias, kai sąskaitoje netikėtai pasibaigia pinigai, o atsiskaityti už prekes ar paslaugas vis tiek reikia.

Jei jums nelabai gerai sekdavosi tvarkytis su savo sąskaitos turiniu, iki šiol bankai naudojo vieną iš dviejų klientų „baudimo“ būdų. Dažniausiai jie taikydavo „standartinę“ pereinimo mokesčio paslaugą – padengdavo pereinimą skirtumą iš savo lėšų ir už tai priskaičiuodavo vienkartinį mokesį (paprastai svyruojantį nuo 20 iki 35 dol.). Mokestis šiuo atveju yra imamas už kiekvieną pereinimą, t. y. jei tą pačią dieną, nepapildydami sąskaitos, sugalvotumėte dar ką nors nusipirkti arba gauti grynųjų pinigų per bankomatą, pereinimo mokesčio jums būtų priskaičiuotas dar kartą, neatsižvelgiant nei į bendrą, nei į atskirai skaičiuojamą (nuo kiekvienos banko operacijos) pereinimą sumą. Kitais atvejais banko nuožiūra klientui būdavo suteikiama galimybė pereinimą sumą „pasiskolinti“ iš taupomosios sąskaitos (savings account) arba specialios kredito linijos (credit line). Deja, jei pereinumėte pagrindinę sąskaitą, priklausomai nuo banko taisyklių, jums vis tiek gali būti priskaičiuotas pereinimo mokesčio, tačiau dažniausiai jis bus mažesnis nei pirmuoju atveju.

Pagal naujausias taisykles, bankai turės leisti klientams pasirinkti, kuriuo iš dviejų minėtų būdų jie norės naudotis. Prieš nuskaitydami bet kokį mokesčių už sąskaitos pereinimą, jie turės gauti raštišką kliento sutikimą (atidarant naują sąskaitą bus būtina pasirašyti sutikimo raštą). Visi esami bankų klientai iki rugpjūčio 15-osios taip pat turės pareikšti norą, kad jiems ir toliau būtų teikiama „standartinė“ pereinimo mokesčio paslauga. To nepadarius, bankas neturės teisės taikyti pereinimo mokesčių jūsų sąskaitai. Tačiau, panorėję atsiskaityti kortele, kai sąskaitoje nėra pakankamai pinigų, nebegalėsite to padaryti – prašymas (operacija) tiesiog bus banko atmestas (a).

Visi bankai, kuriuose turite einamąsias sąskaitas (checking accounts), privalo jums paštu atsiųsti prašymą patvirtinti savo sutikimą toliau naudoti „standartinę“ pereinimo mokesčių. Tačiau žinotina, jog netgi tai padarę vėliau visuomet turite teisę persigalvoti. Kita vertus, jei nepanorėsite ateityje mokėti už kiekvieną atsitiktinį sąskaitos pereinimą, derėtų būti ypač atsargiems prieš sutinkant, kad iš jūsų sąskaitos būtų automatiškai nuskaičiuojami kokie nors mokesčiai, taip pat rašant čekius. Kai kurie bankai netruks tuo pasinaudoti ir tuojau pat „įrašyti“ jus į jau minėtą „standartinę“ pereinimo mokesčių programą, kurios paskui gali būti sunku atsisakyti.

Akivaizdu, kad norint išvengti nemalonių netikėtumų, pirmiausia būtina pasidomėti visomis jūsų sąskaitai banko taikomomis taisyklėmis. Nesunku numatyti, jog daugeliui klientų atsisakius „standartinės“ sąskaitos pereinimo mokesčio paslaugos, bankai prarastų daugybę pinigų. Todėl visai tikėtina, jog jei tai iš tiesų įvyks, jie vėliau pabandys susigrąžinti prarastą pelną kitomis priemonėmis, pvz., įvesdami kokius nors naujus mokesčius klientams. Todėl nepatingėkite perskaityti retkarčiais atsiunčiamų banko laiškų – juose gali būti svarbi informacija, nuo kurios priklausys jūsų finansinė gerovė ateityje! Na, o jei po kurio laiko suprasite, kad jūsų nebetenkina banko siūlomos sąlygos, visuomet turėsite galimybę paieškoti kito, kurio veiklos principai bei taisyklės jums priimtinesni.

Pagal „Better Business Bureau“
informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo antradienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. **Tel. (773)-476-2655.**

IŠNUOMOJA

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus centre.
Dėl informacijos skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435
630-243-7275

Išnuomojamas 3 mieg.
2 vonių namas Lombard
miestelyje. Yra rūšys, garažas,
didelis gražus kiemas.
Tel. 708-355-1152

„Drauge“ galima įsigyti puošnių vestuvinių kvietimų.
Tel. 773-585-9500

Discover the **BALTIC STATES**

THE BALTIC Times
NEWS FROM ESTONIA, LATVIA, LITHUANIA

SUBSCRIPTION:
6 months - 85\$
1 year - 140\$

ONLINE VERSION:
6 month - 40\$
1 year - 80\$

Raugyklos 15, Room 305
Vilnius, LITHUANIA
Ph.: 370 52624892
lilija@baltictimes.com
www.baltictimes.com

Kryžiažodžio Draugas Nr. 066 atsakymai

Vertikalčiai:

1. Kvarata. 2. Etažerė. 3. Dainelė. 5. Vėliava. 6. Panelis. 7. Skalsa. 8. Gėlės. 9. Bruto. 10. Manai. 11. Ivasi. 18. Uola. 19. Afta. 20. Dėmesys. 21. Dainava. 22. Smetona. 23. Miestas. 24. Klausas. 25. Ikebana. 27. Odesa. 28. Štora. 33. Arba. 34. „Audi“. 39. Vaisius. 40. Jamaika. 42. Uošvija. 43. Niuksas. 44. Aveni. 45. Jodas. 46. Nandu. 47. Nauru. 48. Stepė. 49. Marsas.

Horizontaliai:

1. Kreida. 4. Kvapas. 8. Gabumai. 12. Analizė. 13. Valanda. 14. Liutnia. 15. Trenerė. 16. Staklės. 17. Suomia. 20. Dėdės. 23. Maksi. 26. Melo. 28. Štai. 29. Maiše. 30. Adata. 31. Esame. 32. Stano. 33. „Astra“. 35. „Toska“. 36. „Nora“. 37. Auka. 38. Svaja. 41. Susna. 45. Janonis. 50. Vaidmuo. 51. Tuštuma. 52. Danguje. 53. Naikina. 54. Pliusas. 55. Saulutė. 56. Uostas. 57. Val-sas.

Kryžiažodžio atsakymas: **Kaimiška troba.**

WWW. SKYTRIP.NET 773-663-4363
info@skytrip.net

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

PASLAUGOS

Century 21
10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail:
astykuny@aol.com

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiestuose.

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami du 1 miegamojo,
1 vonios butai. \$117,900 ir
\$99,900. Skambinkite Linui
630-674-5414
Century 21 ProTeam

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

IEŠKO DARBO

* **25 m. vaikinai**, neturintys žalingų
įpročių, ieško darbo. Siūlyti įvairius
variantus. Tel. 630-915-3019.

* **Moteris ieško** popietinio darbo.
Kalba angliskai, turi visus reikiamus
dokumentus. Tel. 630-915-3019.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmo-
nių priežiūros darbo. Patirtis, reko-
mendacijos. Gali pakeisti bet kurią
savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir
žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Moteris ieško** žmonių (ir senų, ir
mažų) priežiūros darbo pietiniuo-
se rajonuose. Legalūs dokumentai,
automobilis. Tel. 815-603-9052.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių
šeimoje. Turi rekomendacijas, nevai-
ruoja. Minimali anglų kalba. Tel. 630-
552-4169.

* **45 metų moteris** ieško bet kokio
darbo. Tel. 847-293-0848.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Siuvu užuolaidas (dienines ir
naktines), **lovos uždangalus,**
pagalves. Galiu patarti,
turiu ilgametę patirtį.
Tel. **708-692-7039**

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliskai. Priimamos
įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

AMERIKOS „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“,
balinimas
- TMJ/TMD gydymas

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

„ATKERĖTI” IŠ POŽEMIŲ

Po dviejų arba trijų dešimtmečių dauguma lietuvių stebėsis išgirdę, kad Rūmai buvo naujai atkurti. Jie manys, jog Rūmai stovi nuo Gedimino, Aleksandro ir Žygimanto Augusto laikų...

Prof. Jerzy Lileyko (1932–2009)

RAMUNĖ LAPAS

Specialiai „Draugui” iš Lietuvos

Lygiai prieš metus, 2009-ųjų liepą, įvyko simbolinis Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atidarymas. Ta proga nemažai vilniečių ir miesto svečių galėjo žvilgtelėti, ką gi slepia aukšti mūrai, sužinoti, kas gi čia iš tikrųjų bus. Šią vasarą dėl smarkiai atsinaujinusių statybos darbų (tikėkimės, jie įžengė į paskutinį, baigiamąjį, etapą) norinčiųjų aplankyti Valdovų rūmus įsileidžiama mažiau, tačiau galimybių pamatyti, kaip iš vidaus atrodo baigiami įrengti rūmai, atsiranda. Tai ekskursija nedidelei grupei žmonių, koncertas ar kitas renginys.

Pasisekė ir man – turėjau galimybę ne tik pavaikštinėti po atgyjančias Valdovų rūmų sales, bet ir pasikalbėti apie šį sudėtingą ir ilgalaikį projektą su viena muziejaus darbuotojų – Edukacijos grupės administratore **Vida Kauniene**. Vida – viena pirmųjų grupės narių, pakviesta prisidėti 2009 metų sausį, kai buvo įsteigtas Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai. Vilniaus universiteto absolventė, įgijusi bibliotekininkės specialybę, pastaraisiais metais ji dirbo Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcijoje. Tikiuosi, jog mudviejų pokalbis bus įdomus „Draugo” skaitytojams, juolab kad tarp jų – ir JAV lietuvių – nemažai yra tų, kurie rėmė ir teberemia atkūrimo sumanymą savo aukomis, dovanomis, nemažai jų pavardžių yra iškalta marmurinėje mecenatų garbės lentoje.

– Valdovų rūmai ne tik yra įgavę kontūrus, formą – vaikščiodamas po juos jauti, kad įkurtu-

vės jau čia pat. Pastatas gyvas, kvėpuoja, pilnas veiksmo, nors durys lankytojams dar nėra plačiai atidarytos. Koks bus šis muziejus? Kokia jo paskirtis?

– Tai muziejus-rezidencija. Pasaulio praktikoje istorinėse, karalių rezidencijose išikūrę muziejai turi ypatingą statusą. Prisimenu priekaištus, kad štai dygsta naujas pastatas ant suniokotų pamatų, o tuo metu Lietuvoje griūva dvarai. Tikrai tų dvarų labai gaila, bet tai kitokio istorinio svorio objektai. Čia, drįstu sakyti, Lietuvos širdis, čia – ilgiausiai buvusi istorinė sostinė, mūsų valdovų rezidencija. Čia turėtų būti visų mūsų namai. Labai gaila, kad dėl tų namų įvyko tokia negraži politizuota diskusija – atkurti ar neatkurti Valdovų rūmus. Lyg ir turėjome būti susivieniję, kaip ir Sąjūdžio metais, kada kilo šis sumanymas, bet pasirodė, kad Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija mūsų sąmonėje buvo sunaikinta ir kad svetimas mums tas „povytautinis” laikotarpis – po unijos, kai mūsų kunigaikščiai tapo Europos valdovų dinastijos dalimi.

– Gal turėjo įtakos ir Lietuvos istorijos vadovėlio plonumas tarybiniais metais?

– Be abejo. Bet ir Šapokos istorijoje (kurią tarybiniais metais taip pat paslapčia skaitėme) Lietuva, aprašyta iki Vytauto, buvo daug gražesnė. Lietuvos klestėjimas XVI amžiuje lyg jau būtų ne visai mūsų istorija. Aš manau, kad tai didžiulė žala. Net materialinė, nes lenkai, savindamiesi šitą istorijos tarpsnį, kartu savinasi ir paveldą. Nors, beje, kiekvienas metas turi, matyt, savo poreikius. Mūsų tėvams, seneliams reikėjo kelti savo nacionalinį orumą, palaikyti dvasias

Vida Kaunienė, prezidentė Dalia Grybauskaitė ir buvęs LR kultūros ministras Remigijus Vilkaitis.

tvirtybę atkuriant Lietuvą – jie turėjo atsiriboti nuo kaimyninių valstybių pretenzijų, kad įtvirtintų savo tapatybę. Bet šiandien, XXI amžiuje, mes galime atsitiesti ir pasakyti, kad visa Lietuvos istorija yra mūsų, ir ją pažinti, suprasti, priimti. Nesvarbu, kad ji skaudi, su praradimais, su nuopuoliais, su unijomis, bet tai yra mūsų istorija ir dalimis jos suvokti nebeturėtume.

– Man įstrigo dabar jau a. a. Liublino katalikiškojo universiteto prof. habil. dr. Jerzy Lileyko žodžiai, pasakyti prieš metus per simbolinį Valdovų rūmų atidarymą: „Esu sujaudintas, (...) kad šiuos Rūmus ‘atkerėjote’ iš požemių ir savo vaizduotės, o pirmiausia – atkūrėte remdamiesi žiniomis bei kompetencija”...

– Sąjūdžio laikais archeologai turėjo galimybę čia pradėti tyrimus. Atgijo šnekos apie tai, kad gal reikėtų atkurti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmus. Tos mintys nenaujos, jos sklاندė ir po rūmų sugriovimo, ir po valstybės žlugimo. Per Sąjūdį šis sumanymas ir vėl iškilo, o kartu ir

diskusijos – kas gi čia bus? Tikslios medžiagos apie rūmų išvaizdą, jų architektūrą, buvusių rūmų planų, projektų – nesvarbu, kokio laikotarpio, – mes neturime. Taigi, rūmai atkurti kruopščiu darbu. Buvo pasiūlymų pilių teritorijoje atidengtus pamatus apgaubti moderniu stikliniu statiniu, kad mūras matytųsi. Bet toks statinys irgi būtų be galo brangus ir sunkiai prižiūrimas. Tad kaip beuždengsi pamatus, vis vien lieka paveldo išsaugojimo, konservavimo ir rodymo lankytojams problema. Buvo nutarta, kad reikia bandyti atkurti buvusios rezidencijos pastatus, menių erdves. Ir štai naujieji pamatai apglėbia senąjį paveldą, jį saugo ir kelia naująjį pastatą į viršų. Atkuriant Rūmus įgyvendintas vienas svarbiausių tikslų – paveldosauga. Naujojo muziejaus erdvės, įranga ir darbuotojai saugos Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje esančių senųjų statinių liekanas, pamatus, globos aplinką. Kita – šviečiamoji – pusė taip pat yra viena iš pagrindinių uždavinių. Buvo nutarta kurti rūmuose muziejų, nes galvojama, kad rezidencijai ši institucija. Ji gali ir rūpintis paveldu, ir pristatyti jį visuomenei, ir būti šiuolaikine kultūros įstaiga, atvira žmonėms, naudinga valstybės reprezentacijai ir pan.

– Ar dabar, kai rūmai praktiškai iškilo, keičiasi žmonių požiūris į juos?

– Maždaug prieš metus įvyko simbolinis rūmų atidarymas, ir mes buvome pasirengę įvesti būrelius žmonių pasižiūrėti, kaip tie rūmai atkurti, kaip čia viskas atrodo, kur čia tie mūsų pinigėliai įdėti. Kiti projektai ne taip jaudina, bet šitie milijonai yra labai matomi. Čia nieko blogo – žmonės mokosi skaičiuoti. Bet buvo skaudu girdėti – man čia per daug niekas nerūpi, tik parodykite, kur tas mano litas. Stengėmės kuo daugiau papasakoti ir kuo daugiau parodyti to, kas turi rūpėti. Pasakojome apie Neries ir Vilnios santaką, kur pradėjo kurtis mūsų tėvynainiai, norėdami apsiginti nuo priešų... Rodėme pamatus, ant kurių išaugo Vilnius, mūsų sostinė, ir štai ant tų pamatų nors pažinimo tikslais atkuriame savo rūmus. Juk kurį laiką Pilies gatvė vedė į niekur... arba į žalumą. Tiesa, kai kurie žmonės sakė – buvo gražu, dabar kraštovaizdis užsigrūs pastatais! Matyt, pavyko iš daugelio mūsų sąmonės ištrinti tai,

Dar viena sostinės turistų grupė sustojo pasigrožėti Valdovų rūmais.

kad čia mūsų valstybės širdis, čia galbūt Šventaragio slėnis. Gotikinėje menėje, prie gotikinės krosnies, rodome vaikams koklį su Vyčiu ir klausiamie – o kas yra čia? Kartą viena maža mergytė švelniai pasakė: „Valstybė.“ Vaikas atpažino valstybės ženklus. Tikimės, kad ateityje lankytojai vis labiau supras, kad čia – Lietuvos valstybės širdis. Viltiniausiai nuteikia, kai žmonės būna maloniai nustebinti, sako – mes nežinojome, kad čia yra pilių pamatų likučiai, kad jie išsaugoti, kad turime tokį paveldą, galėsime čia lankytis. Kiti sako – na, kam čia reikia to naujo statinio, juk vis tiek mes nepralengsime Ermitažo ar Luvro. Bet, kaip pastebėjo vienas lankytojas iš mažo miestelio, „turėjau galimybę nuvažiuoti ir į Paryžių, ir į Sankt Peterburgą, matyti rūmus. Ten gražu, bet čia gi mūsų...“

– Kiek suprantu, tos naujos sienos – priežastis atkurti kelių epochų kultūrą? Įdomu, kad viena rūmų dalis bus gotikinė, ant-ra – renesansinė, trečia – barokinė...

– Atkuriami rūmų klestėjimo laikai, tai metas nuo XV a. pabaigos iki XVII a. vidurio, kai gyvenimo būdai ir pastatų architektūrai įtakos turėjo trys Jūsų minėti stiliai. Dabar tai naujos erdvės, įrengtos mūsų šiuolaikinių meistrų rankomis, išmanančių ir senąsias, ir naujasias technologijas. Menių puošmenos, atkurtos remiantis senųjų dokumentų tautomis žinutėmis ir gausiais archeologiniais atradimais – irgi šandienos didžiulė vertybė ir laimėjimas. Mes pernelyg esame sunaikinti, kad nesilaikytume bent už tų pamatelių. Vienas iš Aukštutinės pilies bokštų – trumpai jį vadiname Gedimino bokštu – irgi atkurtas statinys, atstatytas raudonomis restauracinėmis plytomis. Beje, ne iki galo – gotikinis bokštas dar turėtų būti vos aukštesnis ir uždengtą stogu. Ar mes norime šiandien diskutuoti – reikėjo jo ar ne? Jis yra vienas iš mūsų reikšmingiausių simbolių.

– Muziejus dar iki galo neatvėrė durų, bet darbas viduje vyksta visu greičiu. Kuo Jūs su kolegomis esate užimti?

– Muziejus yra tokia įstaiga, kurios didelė veiklos dalis yra nematoma lankytojui. O toks muziejus kaip mūsų – ypač sudėtingas organizmas. Muziejuje dirba žmonės, kurie ėmėsi tirti šią teritoriją prieš daugelį metų. Surasta gausybė archeologinių radinių. Esame pelkėje, čia šlapia, ir todėl išsilaikė iki 8 metrų kultūrinis sluoksnis. Tai yra tikras istorijos šiuokšlynėlis. Didikai, amatininkai, vargšai – visi viską metė po kojomis, kad būtų sausiau. Ir viskas išliko. Gylis, drėgmė, oro stoka – puikūs konservantai keliems šimtams metų. Atidengus reikia skubiai konservuoti net mūrus, nes mūsų gamta, nors ir graži, labai nepastovi ir todėl naikinti paveldą. Ypač medį – atkastas jis tuoj pat genda. Mūsų restauratoriai daro stebuklus, išsaugodami medinius dirbinius, statinių detales. Prieš metus piktavaliai šaipėsi – Valdovų rūmai pirko daug cukraus, gal kompotus virs? Iš tikrųjų pasaulyje yra dvi medžio išsaugojimo technologijos, viena jų – būtent naudojant cukrų. Sunykęs medis prisigeria cukraus sirupo, karamelizuojasi ir puikiai laikosi. Tyrėjų, archeologų įdirbis – didžiulis, jų kompetencija labai svarbi ir toliau tęsiant darbą. Daugelis daiktų dar neaprašy-

ta. Juk kalbame apie 300 tūkstančių, o gal ir pusę milijono radinių – nuo architektūrinių detalių iki buitinių smulkmenų. Perliukas, šukos, odinis knygos viršelėlis, šachmato figūra, puodelis, batukas, ieties smaigalys – viskas turi būti ištirta, aprašyta, „užkonservuota“. Ir tik maža dalelė šio lobyno atsidurs parodų salėse. O ir pamatams toliau saugoti reikės nemažų investicijų ir prityrusių specialistų – istoriniai pamatai tebėra ant gyvos žemės, ant Vilnios šaltinių. Muziejaus kolektyvas dirba tik antri metai, bet jau vyksta mokslinės konferencijos ir pažintiniai renginiai, kartu su kitomis įstaigomis suorganizuotos kelios tarptautinės parodos, kaupiamos žinios apie mūsų svetur esantį paveldą, išleista knygų, atvirukų, jau didelę lentynos dalį užima informaciniai leidinukai.

– Rūmų salių įrengimas, jų užpildymas irgi turbūt nesibaigs su muziejaus durų atvėrimu?

– Parodų projektus šiuo metu ruošia kolegos. Bus istorinė-archeologinė paroda, atkurti reprezentaciniai interjerai, butis. Daiktai įgyti dabar, vienas kitas – tokie kaip Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto gobelenas – sugrižę į savo tikruosius namus. Daiktai – judrioji paveldo dalis, keliauja po pasaulį. Ir mūsų kunigaikščiai vežiojosi buties apyvokos daiktus iš rūmų į rūmus, tas paveldas yra pasklidęs, tapęs kitų muziejų, privačių asmenų nuosavybe ir jo priklausomybė sunkiai atpažįstama. Siekiame interjerus kurti iš tokių vertybių, kurios galėjo ir turėjo būti dvare. Apie 4,000 Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto bibliotekos knygų buvo paskirtos Vilniaus universitetui, tada dar kolegijai, bet testamentas neįvykdytas, knygos išsklaidytos po visą pasaulį, Lietuvoje yra tik keliolika egzempliorių. To paveldo susigrąžinimu irgi turime rūpintis. Neatsitiktinai susikūrė Valdovų rūmų paramos fondas, kuris surinko daug lėšų daiktams restauruoti ir įgyti. Tai bus ilgas procesas ir amžinas piliečių rūpestis – kad kuo daugiau vertybių sugrižtų į Lietuvą. Taigi, jeigu kokiame aukcione pasirodytų jo didenybės Žygimanto August-

Po Valdovų rūmų stogu bus atkurta kelių epochų kultūra.

to knyga, atpažįstama iš supereklibriso, ar indas, papuoštas Lietuvos didikų ženklais, tikimės, kad visuomenė padės išsigyti.

– Kasdien būnate Valdovų rūmuose, kurie vis labiau užpildo ano meto žmonių buitinio ir dvasinio gyvenimo „įkalčiaus“. Kaip jaučiatės ten ir ar randate sąsają su buvusiais rūmų gyventojais? Ar mes panašūs į juos?

– Kalbame apie didžiųjų kunigaikščių rūmus, bet šitoje teritorijoje gyveno ir paprasti miestiečiai. Žmogus visais laikais panašiai jautė, ir niekuo mes nuo jo nesiskiriame. Archeologijos parodoje, kuri kol kas prisiglaudusi Taikomosios dailės muziejuje, yra medinė lentutė, ant kurios priraižyta įvairiausių ženkliukų, tarp jų ir širdelė – visai tokia, kaip ir mūsų laikais.

– Na, o iš ko konkrečiai susideda Jūsų darbas?

– Kolegos juokauja – Vida vis su „žaisliukais“. Švietimas šiais laikais – tai bendravimas su visais žmonėmis, ne tik su vaikais. Ir tai ne tik pasakojimas apie Lietuvos istoriją. Kad tą istoriją galima būtų pažinti kuo artimiau, kuo įdomiau, siūlysiame

muziejaus lankytojams išmėginti senuosius amatus, pašokti senovinių šokių, išgirsti senovinių muzikos instrumentų, pasiklausyti senosios literatūros ir Lietuvos statuto komentaru arba romantiškai pasivaikščioti menėse... Gausus Vilniaus Žemutinės pilies archeologinis ir su dvaru susijęs kitas paveldas – tai unikali šviečiamoji medžiaga. Galime leisti žmonėms prisiliesti bent jau prie archeologinių radinių kopijų (pačius radinius net tyrėjai liečia tik su baltomis pirštinėmis). Žinoma, muziejui esant istorine rezidencija nederėtų tapti žaidimų aikšte, bet žaismingai domėtis istorija šiose erdvėse būtų puiku. Man asmeniškai yra didelė dovana būti vienu iš tų žmonių, kurie gali supažindinti su LDK istorija. Didžiausia svajonė – kad tai, ką veiki, būtų naudinga. Ateityje, vilnuosi, čia bus daug šviečiamųjų renginių, koncertų, pažintinių pramogų, rimtų paskaitų įvairaus amžiaus, įvairių pomėgių žmonėms. Šiuo metu kaupiami sumanymus ir priemones, rengiame programas ir išbandome jas kitose erdvėse ir mums bičiuliškame Lietuvos dailės muziejuje ir laukiame to meto, kai galėsime atverti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų vartus lankytojams.

Vida Kaunienė žaismingai supažindina lankytojus su senoviniais amatais.

LIETUVOS IŠEIVIJOS STUDENTŲ STAŽUOTĖ

JAV LB LISS žinios: Lietuvos darbovietės studento stažuotojo akimis

Savaitgaliais po darbų

**LAURA
STANKEVIČIŪTĖ**

Kelionės į Molėtus ir Trakus (liepos 10–11 d.)

Liepos 10 dieną dalis stažuotojų išgužėjo į Trakus visai dienai, o dar kita dalis – dviem dienoms aplankyti Molėtų ir kelių kitų miestelių. Atėjus didiesiems vasaros karščiams, visi nekantriai laukė ne tik pamatyti naujas vietas, bet ir pasimaudyti Lietuvos ežeruose. Po įtemptos savaitės darbuose visada norisi atsipalaiduoti, bet tuo pačiu ir kažką naudingo nuveikti, nes laikas labai greitai bėga, o dar tiek daug neįgyvendintų planų ir kelionių.

Anksti atsikėlę stažuotojai susiskirstė į grupes: viena iškeliavo į Molėtus, kita – į Trakus. Kai kurie studentai jau buvo lankęsi Trakų pilyje, bet vis tiek džiaugėsi vėl čia atvažiuavę. Kartu į šią kelionę vyko ir LISS programos vadovės Birutė Bublienė ir Rasa Juškienė. Studentai išsinuomojo vandens dviračius ir valtis, plaukiojo aplink pilį. Kai kurie išsimaudė netoliese esančiuose paplūdimiuose. Šiek tiek pasivaikščioję po miestelį atrado skaniausius pasaulyje kibinus. Aplankė Trakų pilį, pasivaikščiojo po salą.

Grupė, išvykusi į Molėtus, aplankė daug vietovių. Šią kelionę mums suorganizavo Vytauto Didžiojo universitetas, kartu keliavo keletas universiteto istorikų, kurie kelionės metu supažindino su naujomis vietomis.

Pirmą dieną apsilankėme Jonavos bažnyčioje, Skaruliuose, Siesikuose, sugriautoje Deltuvos bažnyčioje. Taip pat pabuvome ant Berzginių piliakalnio, užsukome į Giedraičių tėvoniją, Dubingius, Videniškių ir Inturkės bažnyčias. Daug istorijų iš istorikų bei vietinių gyventojų išgirdome apie aplankytas vietas. Luke Murphy, vienas iš Kaune dirbančių ir lietuvių kalbos besimokančių studentų, džiaugėsi šia kelione. Jis sakė, jog pats nebūtų nei su-

galvojęs, nei radęs tokių išvykų.

Po ilgos dienos keliavimo atsidūrėme nakvynės vietoje. Išsikrovėme daiktus ir skubėjome į Molėtų observatoriją. Ten užlipome ant stogo ir stebėjome dangų pro teleskopą bei plika akimi, klausėmės pasakojimo apie planetas ir žvaigždes, turėjome progą išvysti Saturno planetą. Išaušus kitai dienai skubėjome pasimaudyti vietiniuose ežeruose. Aplankėme Anykščius, Antano Smetonos gimtinę. Taip pat sustojome prie antro didžiausio akmens Lietuvoje – Puntuko akmens – ir iškeliavome namo.

Palanga – pagaliau pajūris! (liepos 16–18 d.)

Pagaliam atėjo ilgai laukta kelionė į pajūrį. Apsigyvenome Palangoje, ne per toliausiai nuo Basanavičiaus gatvės, ir iš karto lėkėme prie jūros. Išsimaudę ir pašokinę per bangas, pasivaikščiojome po Basanavičiaus gatvę, pavalgėme lietuviško maisto, sugrįžome prie Palangos tilto palydėti saulės.

Kitą dieną buvome pažadinti karštų saulės spindulių – didieji

Susitikime Užsienio reikalų ministerijoje.

karščiai vis dar tęsėsi. Vėl išskubėjome į pajūrį. Pakeliui Basanavičiaus gatvėje daugelis pirkė suvenyrų iš gintaro ar su Lietuvos atributika sau, šeimai bei draugams. Didžiąją dienos dalį praleidome prie vandens: maudėmės, deginomės, žaidėme tinklinį. Per pietus paragavome rūkytos žuvies, suvalgėme ledų ir vėl grįžome prie jūros. Vakare nuėjome į porą kavinių, dalis studentų pasiėjo klubo. Kai kurie apsilankė ir

Trakuose: Giedrė Krulikaitė, Daina Fisher ir Saulė Grybauskaitė.

atrakcionuose – kėlėsi apžvalgos ratu. Vėl palydėjome saulę, keli laukė saulėtekio. Gaivus pajūrio oras ir šaltas vanduo leido atitrūkti nuo kasdienių darbų ir pailsėti. Tik tiems, kam norėjosi ramybės nuo žmonių šurmulio, buvo gana sunku pabėgti, nes Palangoje triukšmingų poilsiau-

LISS stažuotojai susirinko Užsienio reikalų ministerijoje (URM), kur buvo pakviesti susipažinti su šia įstaiga ir jos paskirtimi. Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis padėjo, kad dalyvaujame programoje, pabrėžė šios patirties svarbą. Jis teigė, kad Lietuva turi dar daug kelių tobulėti, bet svarbiausia, kad ji tikrai eina į priekį, o ne atgal.

Kalbėjo ir viceministras Šarūnas Adomavičius bei viena iš LISS vadovių Rasa Juškienė. Ji plačiau papasakojo apie LISS programą, ką stažuotojai veikia, kur dirba. Stažuotojai buvo raginami užduoti ministrui jiems rūpimus klausimus. Vienas klausimų buvo, ką ministras mano apie išeivijos lietuvių sugrįžimą, darbo sąlygas Lietuvoje, ar yra programų, skirtų sugrįžti. A. Ažubalis atsakė, kad padėtis yra gana sunki, nes kad ir kiek Lietuva rengtų programas, atlyginimai tam tikruose darbuose gali būti aštuonis kartus mažesni nei užsienyje. Vis dėlto, sakė jis, dabar Lietuvoje vis daugiau steigiasi stiprių užsienio bendrovių, gerėja darbo sąlygos. Kai atsiras daugiau darbų, kai pakils atlyginimai, tada daugiau lietuvių pradės grįžti, įsitikinęs ministras.

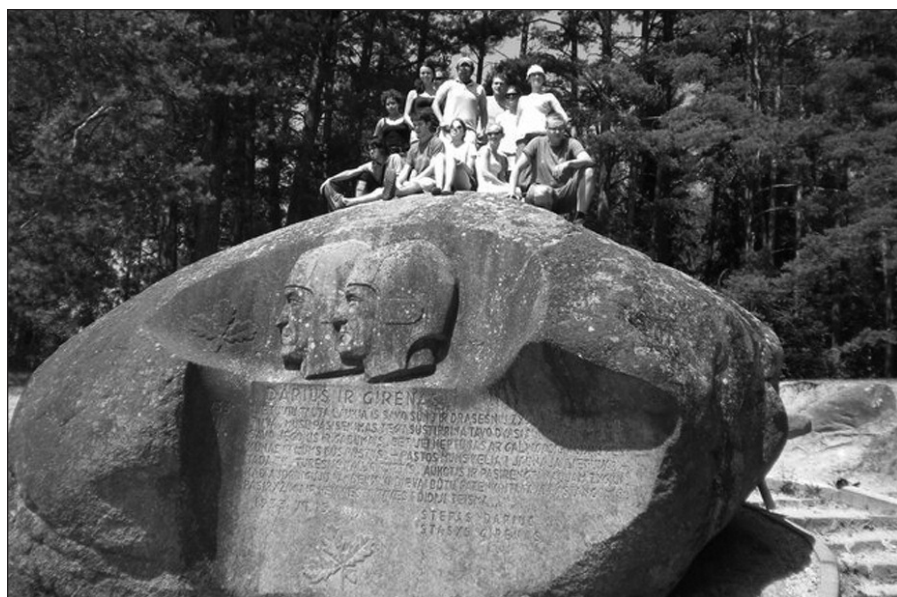
Po pokalbių pasivaikščiojome po ministeriją, apžiūrėjome moksleivių piešinių parodą. Ministras A. Ažubalis išleido į savo kabinetą, aprodė savo darbo vietą ir netgi pasiūlė nufotografuoti jo kėdėje.

tojų buvo labai daug.

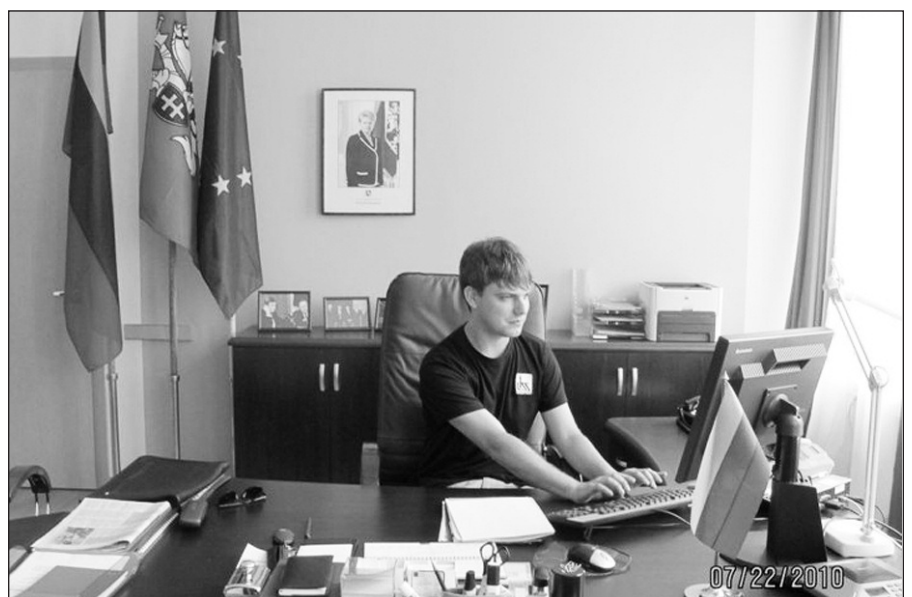
Trečia diena buvo gana vėsi, pradėjo stipriai lyti, tad ilgai neužsibuvo išskubėjome atgal – į Kauną ir Vilnių. Daugelio planuose dar liko aplankyti Nidą, Klaipėdą ir šių miestų įžymias vietas.

Užsienio reikalų ministerija (liepos 22 d.)

Ketvirtadienio vidurdienį visi

Ant Puntuko akmens.

Užsienio reikalų ministro kėdėje – Vytautas Kasputis.

JAV LB, Inc., Visuomeninių reikalų taryba norėtų padėkoti House Baltic Caucus ir Senate Baltic Freedom Caucus nariams už stipresnio bendradarbiavimo tarp JAV ir Lietuvos, Estijos ir Latvijos paramą.

House Baltic Caucus pirmininkai yra John Shimkus (R-IL) ir Dennis Kucinich (D-OH). Senate Baltic Freedom Caucus pirmininkas yra senatorius Richard Durbin (D-IL).

House Baltic Caucus nariai ir jų telefonai:

Atst. Gary Ackerman (D-NY-5)	(202) 225-2601	Atst. Mary Mack (R-CA-45)	(202) 225-5330
Atst. Robert Andrews (D-NJ-1)	(202)-225-6501	Atst. Carolyn Maloney (D-NY-14)	(202) 225-7944
Atst. Xavier Becerra (D-CA-31)	(202) 225-6235	Atst. Thaddeus McCotter (R-MI-11)	(202) 225-8171
Atst. Howard Berman (D-CA-28)	(202) 225-4695	Atst. James McGovern (D-MA-3)	(202) 225-6101
Atst. Judy Biggert (R-IL-13)	(202) 225-3515	Atst. Gary Miller (R-CA-42)	(202) 225-3201
Atst. Roy Blunt (R-MO-7)	(202) 225-6536	Atst. Candice Miller (R-MI-10)	(202) 225-2106
Atst. Robert Brady (D-PA-1)	(202) 225-4731	Atst. Grace Napolitano (D-CA-38)	(202) 225-5256
Atst. Ken Calvert (R-CA-44)	(202) 225-1986	Atst. Frank Pallone, Jr. (D-NJ-6)	(202) 225-4671
Atst. Dave Camp (R-MI-4)	(202) 225-3561	Atst. Bill Pascrell, Jr. (D-NJ-8)	(202) 225-5751
Atst. Steve Cohen (D-TN-9)	(202) 225-3265	Atst. Nancy Pelosi (D-CA-8)	(202) 225-4965
Atst. Gerry Connelly (D-VA-11)	(202) 225-1492	Atst. Joseph Pitts (R-PA-16)	(202) 225-2411
Atst. Jerry Costello (D-IL-12)	(202) 225-5661	Atst. David Price (D-NC-4)	(202) 225-1784
Atst. Joseph Crowley (D-NY-7)	(202) 225-3965	Atst. Mike Rogers (R-AL-3)	(202) 225-4872
Atst. Geoff Davis (R-KY-4)	(202) 225-3465	Atst. Dana Rohrabacher (R-CA-46)	(202) 225-2415
Atst. Lincoln Diaz-Balart (R-FL-21)	(202) 225-4211	Atst. Steven Rothman (D-NJ-9)	(202) 225-5061
Atst. Lloyd Dogget (D-TX-25)	(202) 225-4865	Atst. Lucille Roybal-Allard (D-CA-34)	(202) 225-1766
Atst. David Dreier (R-CA-26)	(202) 225-2305	Atst. Edward Royce (R-CA-40)	(202) 225-4111
Atst. Vernon Ehlers (R-MI-03)	(202) 225-3851	Atst. Bobby Rush (D-IL-1)	(202) 225-4372
Atst. Elton Gallegly (R-CA-24)	(202) 225-5811	Atst. Loretta Sanchez (D-CA-47)	(202) 225-2965
Atst. Bob Goodlatte (R-VA-6)	(202) 225-5431	Atst. Adam Schiff (D-CA-29)	(202) 225-4176
Atst. Kay Granger (R-TX-12)	(202) 225-5071	Atst. Brad Sherman (D-CA-27)	(202) 225-5911
Atst. Luis Gutierrez (D-IL-4)	(202) 225-8203	Atst. John Shimkus (R-IL-19)	(202) 225-5271
Atst. Peter Hoekstra (R-MI-2)	(202) 225-4401	Atst. Louise Slaughter (D-NY-28)	(202) 225-3615
Atst. Tim Holden (D-PA-17)	(202) 225-5546	Atst. Christopher Smith (R-NJ-4)	(202) 225-3765
Atst. Marcy Kaptur (D-OH-9)	(202) 225-4146	Atst. Bart Stupak (D-MI-1)	(202) 225-4735
Atst. Dale Kildee (D-MI-5)	(202) 225-3611	Atst. Lee Terry (R-NE-2)	(202) 225-4155
Atst. Peter King (R-NY-3)	(202) 225-7896	Atst. Fred Upton (R-MI-6)	(202) 225-3761
Atst. Dennis Kucinich (D-OH-10)	(202) 225-5871	Atst. Chris Van Hollen (D-MD-8)	(202) 225-5341
Atst. John Larson (D-CT-1)	(202) 225-2265	Atst. Henry Waxman (D-CA-30)	(202) 225-3976
Atst. Sander Levin (D-MI-12)	(202) 225-4961	Atst. Anthony Weiner (D-NY-9)	(202) 225-6616
Atst. Daniel Lipinski (D-IL-3)	(202) 225-5701		

Senate Baltic Freedom Caucus nariai ir jų telefonai:

Sen. Robert Bennett (Utah)	(202) 224-5444
Sen. Barbara Boxer (California)	(202) 224-3553
Sen. Richard Durbin (Illinois)	(202) 224-2152
Sen. Dianne Feinstein (California)	(202) 224-3841
Sen. Charles Grassley (Iowa)	(202) 224-3744
Sen. Joseph Lieberman (Connecticut)	(202) 224-4041
Sen. Robert Menendez (New Jersey)	(202) 224-4744
Sen. Barbara Mikulski (Maryland)	(202) 224-4654
Sen. Ben Nelson (Nebraska)	(202) 224-6551
Sen. Debbie Stabenow (Michigan)	(202) 224-4822
Sen. George Voinovich (Ohio)	(202) 224-3353

Jeigu nematote savo atstovo ar senatoriaus vardo šiame sąrašė, susisiekiite su jais ir paraginkite prisidėti prie minėtų grupių. Skambinkite tel. 202-224-3121.

Jonas V. Prunskis M.D.
Amerikos Lietuvių Bendruomenės
Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas

Monospektaklis „Šviesos žiburys Sibiro taigoje”

Aktorės Giedrės Griškėnaitės-Gillespie sukurtas, režisuotas ir suvaidintas monospektaklis 2010 m. birželio 27 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemont, gausiai susirinkusiems Adelės Dirsytės minėjimo svečiams išpūdingai ir profesionaliai perdavė ryškias gyvenimo akimirkas Sibire, jos kilnios asmenybės bruožus, gilius išgyvenimus bei kančias.

Monospektaklis yra ypatinga teatro forma, vieno aktoriaus/aktorės teatras, reikalaujantis talento, įsijautimo, vaidinamo veikėjo supratimo ir glaudaus ryšio su žiūrovais. Giedrė sumaniai sukūrė A. Dirsytės gyvenimo Sibire istoriją.

Žinoma Lietuvos aktorė Neringa Bulotaitė teigia: „Labai svarbu, kad gimtų žiūrinčiųjų ir vaidinančiojo suokalbis.” Aktorė Giedrė jausmingai pateikė A. Dirsytės šviesos ir kančios kelią Sibiro taigoje: jos drąsą, stiprų, nepalaužiamą tikėjimą ir pasitikėjimą Dievo meile, gamtos grožio pajutimą, tėvynės ir artimųjų ilgesį. A. Dirsytė, gabi pedagogė, tas vertybes išskiepjo savo tremties bendrakeleivėms.

Aktorės sugebėjimas paveikti žiūrovus buvo itin pastebimas – salėje vyravo tylą, rimtis ir empatija

Giedrė Griškėnaitė-Gillespie sumaniai sukūrė A. Dirsytės gyvenimo Sibire istoriją.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

spektaklio herojei Adelei, daugelis žiūrovų šluostėsi ašaras.

Giedrė Griškėnaitė-Gillespie ne tik puiki aktorė ir režisierė, ji pati sukūrė spektaklio dekoracijas, primenančias varganas Sibiro tremtinių sąlygas. Tamsioje erdvėje stovėjo sena skrynija, kėdutė su pakrypusiu sta-

Smuikuoja Žara, Mantas ir Zigmas Kisieliai.

liuku, ant kurio ji rašė laiškus savo mylimiesiems tėvynėje. Tolėliau matėsi mažutis langelis ir pliki krūmeliai. Jos naudojami simboliai: kryželis – maldai, žvakutė – šviesai, pora obuolių – „turtinai” Kūčių vakarienei, mažutė eglutė, papuošta popieriaus gabaliukais – tai visas turas, kuriais Adelė dalijosi su savo likimo draugėmis.

Prie gilesnio A. Dirsytės asmenybės pažinimo labai prisidėjo skaitovių Ramintos Marchertienės jautri maldai ir A. Dirsytės likimo draugių atsiminimai, Vidos Gilvydienės dialogas su aktore – Adele Dirsyte jos paskutinėmis gyvenimo akimirkomis ir Vidos perskaitytas dr. Romualdo Kriaučiūno parašytas įvadas.

Muzikinė programėlė – smuiko ir gitaros garsai – atlikta talentingų jaunuolių Žaros, Manto, Zigmo Kisielių ir Dovo Lietuvninko leido žiūrovams apmąstyti Sibiro kankinių tragediją ir pajusti muzikos bei dainų raminantį poveikį sielai.

Sibiro kankinės pagerbimą praturtino R. Marchertienės stropiai paruošta asmeninė parodėlė su įvairių kalbų „Marija, gelbėk mus” maldaknygėmis, knygomis, laikraščių ištraukomis, kurias paskolino kun. dr. Kęstutis Trimakas, labiausiai besirūpinantis, kad apie A. Dirsytę sužinotų kuo daugiau žmonių.

Korp!Giedra valdyba širdingai dėkoja aktorei Giedrei Griškėnaitė-Gillespie už puikų spektaklį, dr. R. Kriaučiūnui už įdomų įvadą, svečiams – už jų gausų dalyvavimą.

Rita Venclovienė,

Korp! Giedra valdybos vardu

Pranutė Domanskienė apžiūri parodėlę.

Raminta Marchertienė, Petras Kisielius ir kun. Kęstutis Trimakas.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Medalis, skirtas Žalgirio mūšiui

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba 600 metų Žalgirio mūšio suakcentuotai paminėti ne tik paruošė Žalgirio mūšio plakatą (dailininkas Viktoras Paulauskas), bet ir išleido šiai datai skirtą medalį. Medalis skiriamas JAV LB Kultūros tarybos lėšų telkimui. Unikalus nedidelio tiražo meno kūrinys atiteks tiems, kurie paaukos bent 500 dol.

Žalgirio mūšis buvo didžiausias viduramžių mūšis Europoje, kurio laimėjimas sužlugdė kryžuočių galybę ir užtikrino ateitį Lietuvos valstybei. Praėjus 600 metų, didžiojamam lietuvių tauta, nepasidavusia ir kovojančia už savo laisvę.

JAV LB Kultūros tarybos info

Konkursas videofilmų kūrėjams

JAV LB Kultūros taryba skelbia konkursą Žalgirio mūšio 600 metų paminėti jubiliejų. Konkurso nugalėtojai bus apdovanoti piniginiiais laimėjimais.

Profesionalūs filmuotojai, mėgėjai bei videofilmų kūrėjai, leiskite pasireikšti savo vaizduotei – šią vasarą skelbiamas tarptautinis filmų konkursas, skirtas Žalgirio mūšio metinėms.

Filmas turi būti ne ilgesnis kaip 15 minučių.

Jis turi būti pateiktas skaitmeniniu formatu ir paskelbtas svetainėje, turinčioje videoprogramą (pvz., „Vimeo” arba „YouTube”).

Filmas gali būti vaidybinis, animacinis, kurtas naudojantis kompiuteriu. Svarbiausia, kad jis išlaikytų istorinę tiesą ir atspindėtų Žalgirio mūšio laikotarpį.

Filmai gali būti įgarsinti lietuviškai ar angliškai, tačiau būtini titrai kita kalba (pvz., filmas lietuvių kalba su angliškais titrais).

Filmus prašome siųsti el. paštu **filmas@zalgiriomusis.com**, pridėjus trumpą kūrėjo biografiją, pažymėjus visus asmenis, prisidėjusius prie filmo kūrimo, bei internetinę nuorodą (link), kurioje galima pasiūlyti jūsų sukurtą filmą.

Visi dalyviai turi užpildyti registracijos formą, kurią ras tinklalapyje **www.zalgiriomusis.com**, ją pasirašę nukopijuoti ir atsiųsti el. paštu **kulturostaryba@gmail.com**.

Filmus konkursui galite siųsti iki 2010 m. rugsėjo 17 d.

Apdovanojimai bus įteikti 2010 m. lapkričio 13 d. New York specialiose apdovanojimo ir geriausių konkurso filmų pristatymo iškilmėse.

Daugiau informacijos tel. 215-248-3049 arba tinklalapyje **www.zalgiriomusis.com**

Aldona Page

JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė
kulturostaryba@gmail.com

Ivairenybės

Čikagos mokslo ir pramonės muziejus ieško gyventojų

Čikagos mokslo ir pramonės muziejus (Museum of Science and Industry) siūlo beveik mėnesį praleisti muziejuje žmogui, kuris tikrai domisi mokslu. Žmogus, kuris apsigyvens muziejuje, gaus 10 tūkst. dolerių užmokestį.

Muziejus rengia konkursą, kurio metu galima laimėti mėnesio trukmės „apsisistojimą“ pačiame muziejuje. Laimėtojas galės įdomiai leisti laiką įstaigai priklausančioje 5,7 hektaro teritorijoje, įskaitant galimybę palaipioti po povandeninio laivo denį arba „United Airlines 727“ piloto kabiną.

Konkurso organizatorių nuomone, idealus kandidatas turėtų būti linkęs ieškoti nuotykių, draugiškas ir

bendrauti linkęs asmuo, turintis stiprų polinkį į domėjimąsi mokslu. Kiti reikalavimai: reikia mokėti anglų kalbą, galėti pakelti 18 kg krovinį (muziejaus konkursui skirtoje svetainėje kol kas nerašoma, kokie tai bus kroviniai).

Laimėtojas kartu su muziejaus lankytojais darys įvairius mokslinius bandymus, įskaitant chemikalų sprogdimus, bendraus su įstaigos svečiais, rašys apie savo potyrius. Taip pat reikėtų mokėti fotografuoti, filmuoti ir redaguoti nuotraukas bei vaizdo medžiagą.

Konkurso laimėtojas gyvens muziejuje visą laiką nuo spalio 20 iki lapkričio 11 dienos.

Technologijos.lt

Gazos ruožo vaikai siekia pasaulio rekordo skraidindami aitvarus

Tūkstančiai aitvarų liepos 29 d. papuošė Gazos ruožo padangę – vietos vaikai siekia pagerinti anksčiau jų pasiektą pasaulio laimėjimą per renginį, kurį palestiniečiams pabėgėliams organizavo Jungtinių Tautų (JT) agentūra.

Daugiau nei 7,200 vaikų skraidino spalvingus aitvarus virš smėlėto paplūdimio, o JT Paramos ir darbo agentūros (UNRWA) pareigūnai nurodė, jog dalyvių skaičius neoficialiai dvigubai viršijo ankstesnį skaičių.

Šis mėginimas dar kartą patekti į Guinness pasaulio rekordų knygą buvo surengtas po to, kai toks pats skaičius vaikų Gazos ruože penkias minutes vienu metu varinėjo krepšinio kamuolius. Šiomis akcijomis siekiama atkreipti dėmesį į neturtingą

palestiniečių anklavą, kuriam vadovauja islamistų judėjimas „Hamas“.

Ankstesnis rekordas buvo pasiektas pernai vasarą, kai per panašų Gazos ruožo UNRWA organizuotą renginį aitvarus skraidino 3,710 vaikų.

JT pareigūnai sakė, kad Didžiojoje Britanijoje būstinę turintys Guinness World Records įstaigos vadovai neatsiuntė savo žinovo, nes į šią neramią palestiniečių teritoriją vyriausybė nepataria keliauti. Daugelis Gazos ruože gyvenančių vaikų iki šiol skaudžiai mena niokojantį Izraelio pajėgų puolimą 2008 ir 2009 metų sandūroje, per kurį žuvo daugiau nei 1 400 palestiniečių, iš jų daugiau nei 300 vaikų.

BNS

Katalonija uždraudė tradicines bulių kautynes

Autonomiško Ispanijos Katalonijos regiono parlamentas, išsikūrus Barselonoje, liepos 28 d. uždraudė bulių kautynes, kurias daugelis ispanų laiko tradiciniu Ispanijos skiriamuoju ženklu ir ypatinga meno forma.

68 parlamentarams balsavus „už“ ir 55 – „prieš“, šis turtingas šiaurės rytų Ispanijos regionas tapo pirmas žemyninėje šalies dalyje uždraudęs šimtmečius vykstantį kruviną baletą, kuriame aštria rapyra ginkluotas matadoras susiremia su pusę tonos sveriančiu buliumi.

Kita vertus, toks sprendimas ne daug ką tepakeis. Katalonijoje tėra viena veikianti bulių kautynių vieta, kurioje per metus įvyksta penkiolika kovų. Dar viena vieta paversta paroduotivių rajonu. Visoje Ispanijoje per metus įvyksta apie tūkstantį kovų.

Kadaise bulių kautynės buvo

populiarios ir Katalonijoje – vienu metu Barselonoje stovėjo net trys kovų arenos, tačiau vėliau skonis pasikeitė ir daugelis katalonų šandien mano, kad „gyvo padaro kančios ir mirties negalima paversti viešu spektakliu“.

Pirmasis Ispanijos regionas, uždraudęs bulių kautynes, buvo Kanarai. Jie tai padarė 1991-aisiais. Tačiau čia šios kautynės niekada nebuvo populiarios. Per septynerius metus čia įvykdavo vos viena kova. Taigi Katalonijos atvejis, nepaisant to, kad korida čia ne tokia populiarus kaip Ispanijos pietuose – Madride ar Andalūzijoje, kiek kitoks.

Konservatyvūs ispanai koridos uždraudimą vertina kaip rimtą iššūkį tradicijoms ir Katalonijos akibrokštą Ispanijai.

Bernardinai.lt

Vilniuje paženklintas vandens kelias Nerimi

Upės atkarpoje nuo Žvėryno tilto iki Valakampių yra raudonos ir žalios gairės, žyminčios vandens kelio kraštus ir nurodančios vietą, kur yra pakankamas gylis plaukti laivams, o kur seklu ir galima plaukti baidarėmis, pranešė sostinės savivaldybė.

Šiuo metu Nerimi plaukioja vienas kateris „Ryga“, veikia viena prieplauka šalia Karaliaus Mindaugo tilto. Nuo čia laivas plaukia Valakampių link, praplaukęs Žirmūnų tiltą

apsisuka ir plaukia iki Baltojo tilto, nuo kurio grįžta į prieplauką.

Anot savivaldybės, tam, kad upėje eismas pagyvėtų ir ji atsigautų, reikia atlikti Neris dugno tyrimus, nustatyti laivybai pavojingus ir kliuvinius užterštus ruožus.

Nuo 2008 metų Neris įtraukta į valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių sąrašą. Šiomet patvirtinti būsimos žiemos uosto ir prieplaukų detalieji planai.

BNS

Mylimo vyro, tėvo, buvusio LB Cape Cod apylinkės pirmininko

A † A ALGIRDO DAPKAUS

netekus, su giliu liūdesiu liūdime ir užjaučiame žmoną REGINĄ, dukrą AUŠRĄ, sūnus KĘSTUTĮ ir ANDRIŪ su šeimomis.

LB Bostono apylinkės ir apygardos bendraminčiai

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID — nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia į filmų popietę. Rugsjūčio 4 d., trečiadienį, 1 val. p. p. bus rodomas dokumentinis filmas „Šešuoliai“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

◆ **Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys jau 20 metų meldžiasi, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja, ir maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus aukojamos šeštadienį, rugsjūčio 7 d., 9:30 val. r. seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Po Mišių nedidelės vaišės. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324 arba tinklalapyje www.ssc2601.com.

◆ **Maloniai kviečiame visus** į Vasaros šventę, skirtą Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms, kuri vyks rugsjūčio 8 d. (sekmadienį) 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont.

◆ **Andriaus Mamontovo ir lietuvių meno ansamblio „Dainava“** koncertas vyks šeštadienį, rugsjūčio 14 d., 8 val. v. „Willowbrook Grand Ballroom“ salėje, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL. Bilietus įsigyti galite „Lietuvėlėje“ (tel. 773-788-1362), „Two Rivers“ (tel. 630-257-8178) ir „Willowbrook Grand Ballroom“ (tel. 708-839-1000). Daugiau informacijos tel. 630-464-5000.

◆ **Rugsjūčio 20 d., penktadienį, 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) rodomas filmas „Šimtas paskutinių valandų“. Tai vienas istorinės dokumentikos seriale „XX amžiaus slaptieji archyvai“ filmų. Serialo autoriai: žurnalistė Gražina Sviderskytė ir istorikas dr. Arvydas Anušauskas. Filmo trukmė – 58 min. Tel. pasiteirauti 773-582-6500 (Rita Janz).

◆ **Pianisto Edvino Minkštimo** solinis koncertas vyks 2010 m. rugsėjo 5 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

◆ **„Santaros-Šviesos“ 57-ame** suvažiavime rugsėjo 11 d., šeštadienį, vertėja Elizabeth Novickas skaitys paskaitą „Political Correctness“ in Petras Cvirka's 'Frank Kruk'. Pernai New York valstijoje esanti University of Rochester leidykla „Open Letter“ išleido prelegentės į anglų kalbą išverstą knygą „Vilniaus pokeris“. Šiais metais pasirodė dar vienas Novickas į anglų kalbą verstas kūrinys – Kazio Borutos „Baltaragio malūnas“.

Elizabeth Novickas
Daivos Litvinskaitės nuotr.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Visus kviečiame į Beverly Shores** Lietuvių klubo gegužinę, kuri vyks nuostabiame Lituanikos parke šeštadienį, rugsjūčio 14 d., 12 val. p. p. skambant Broniaus Mūro muzikai, ažuolų pavėsyje, šalia S. Dariaus ir S. Girėno paminklo, prie čiurlenančių fontanų. Pietūs, gėrimai, loterija. Susitikime, pabendraukime, linksminsimės kartu.

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Buvusi klaipėditė, visiems gerai pažįstama Lietuvių Operos Čikagoje solistė Nida Grigalavičiūtė (viduryje) džiaugėsi IX Dainų šventėje susitikusi su Klaipėdos „Aukuro“ choro vadovu Alfonsu Vildžiūnu, jau ne pirmą kartą dalyvaujančiu išeivijos Dainų šventėje, ir Žydrė Sinkevičiūte.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Viso pasaulio ateitininkai šimtmečio proga renkasi į stovyklą

Ateitininkai Berčiunuose.

Rugsjūčio 2 d., pirmadienį, Berčiunuose, Panevėžio r., prasideda vienas didžiausių ateitininkijos šimtmečio renginių – jubiliejinė stovykla. Joje tikimasi sulaukti daugiau nei 300 ateitininkų ir jų bičiulių. Stovykla baigsis penktadienį, kai visi jos dalyviai iškeliaus į svarbiausią gimtadienio renginį – Vilniuje rugsjūčio 6–8 dienomis vyksiantį Ateitininkų federacijos kongresą.

Lietuvoje tikriausiai tokios stovyklos nėra buvę: lietuviai iš įvairių šalių, nepaisydami savo amžiaus, emigracijos fakto ir datos, šeiminių padėties, užsiėmimo, renkasi kalbėtis apie drauge nueitą kelią, analizuoti šių dienų iššūkių, brėžti naujo veiklos šimtmečio gairių ir švęsti gimtadienio.

Ateitininkų federacijos info

JAV Lietuvių Bendruomenės XIX tarybos antra sesija vyks rugsėjo 24–26 dienomis Orlando, FL „Renaissance Orlando Hotel – Airport“ (5445 Forbes Place, Orlando, FL 32812).

Registruotis reikia iki šių metų rugsjūčio 25 d. tel. 1-800-545-1985. Kambario kaina – 89 dol. parai. Užsisakant vietas reikia paminėti, kad dalyvausite Lithuanian American Community sesijoje.

2012 m. liepos 1 d. Boston, MA vyks XIV Lietuvių tautinių šokių šventė. Šventės ruošos komitetas skelbia Tautinių šokių šventės ženklo (logo) sukūrimo konkursą. Vienas reikalavimų – ant ženklo turi būti užrašas: „XIV Lietuvių Tautinių Šokių Šventė. XIV Lithuanian Folk Dance Festival. Boston 2012“.

Savo pasiūlymus siųskite **iki rugsėjo 1 d.** el. paštu PauliusB@aol.com

Marija Vaitkienė, gyvenanti Belleville, IL, prisidedama prie sveikinimo Širvintų krašto garbės pilietei Marijai Remienei, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Nuoširdžiausiai dėkojame geraširdei džiūkei už dosnumą!

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir neįgaliesiems vaikams, daugiavaikėms šeimoms ir studentams Lietuvoje. Aukoj: Liudas Kiršteinis \$500 gaisro ištiktai šeimai; Donatas Tijūnelis \$650 studentų paramai; Russell E. Holmes \$50. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275, el. paštas**

tijunelis@sbcglobal.net

• Pagerbdama **a. a. Marijonos Kušlikienės** atminimą, jos dukra Laima Braune atsiuntė „Saulutei“ \$400, kuriuos suaukojo A. G. Karveliai, JAV LB Grand Rapids, V. Lukas, V. G. Kamantai, A. D. Liaugaudai, R. Račkauskienė. „Saulutė“ dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams Lietuvoje ir reiškia nuoširdžią užuojautą a. a. Marijonos Kušlikienės šeimai ir artimiesiems.